

Кредит-Рейтинг

а/с 921, Київ, 01024, Україна
тел/факс: +380 (44) 490 2550, 490 2554
e-mail: office@credit-rating.com.ua
<http://www.credit-rating.com.ua>

Рейтинговий звіт ODKZ–02–с

Звіт про рівень кредитного рейтингу позичальника

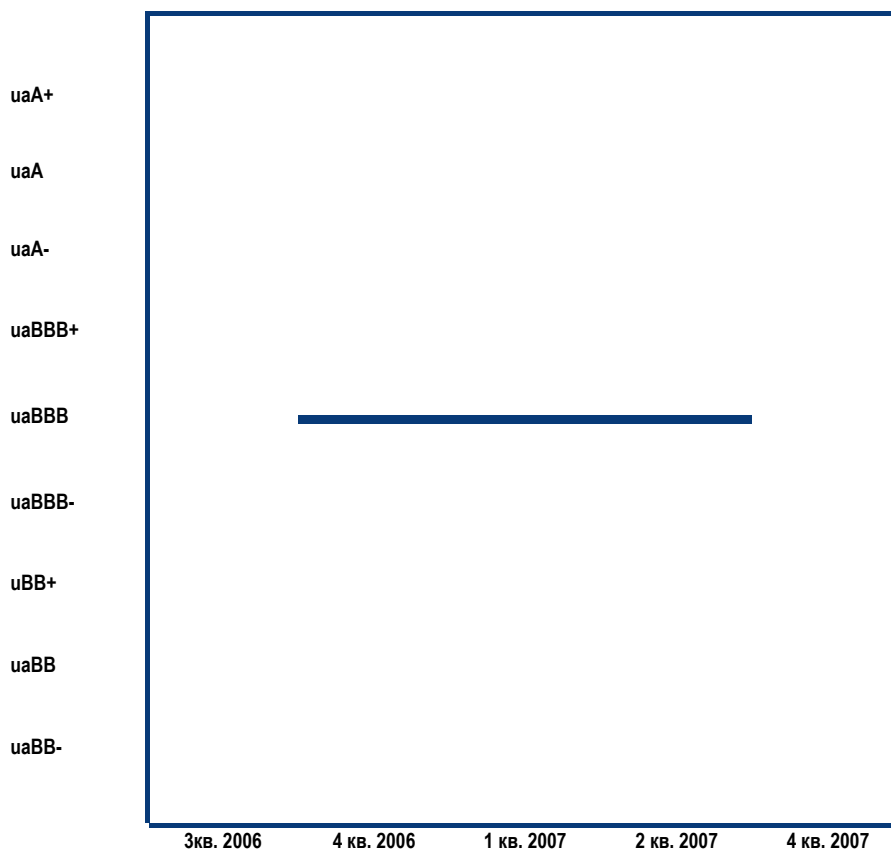
Тип кредитного рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг позичальника (контрагента) за Національною шкалою кредитних рейтингів
Назва підприємства:	ЗАТ «Одеський коньячний завод»
Тип рейтингу:	кредитний рейтинг позичальника
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB
Прогноз:	стабільний
Дата визначення:	09.11.2006 р.
Дата оновлення:	08.06.2006 р.
Результат оновлення:	підтвердження

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг позичальника (контрагента) визначено за Національною шкалою кредитних рейтингів, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна шкала кредитних рейтингів дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури рейтингування агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ЗАТ «Одеський коньячний завод» за 2006 рік, а також внутрішню інформацію, надану підприємством у ході рейтингового процесу. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності товариства.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим підприємством, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

— Довгостроковий кредитний рейтинг

Рейтинг боргового зобов'язання «uaBBB» відображує достатню спроможність позичальника вчасно й повністю виконати в умовах українського фінансового ринку це боргове зобов'язання. Таке боргове зобов'язання має підвищену чутливість до впливу несприятливих змін у комерційних, фінансових і економічних умовах, порівняно з борговими зобов'язаннями з вищими рейтингами.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Основні показники

Основні балансові показники, тис. грн.

Показник	2004	2005	I півр. 2006	9 міс. 2006	2006
Актив	298 252,0	306 258,0	314 238,0	379 000,0	375 014,0
Основні засоби	117 658,0	110 705,0	108 061,0	106 110,0	133 199,0
Запаси	114 286,0	125 520,0	131 965,0	134 073,0	157 346,0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	26 795,0	34 506,0	47 172,0	111 422,0	44 561,0
Власний капітал	168 717,0	174 890,0	181 454,0	184 546,0	175 416,0
Поточні зобов'язання	101 201,0	100 701,0	101 612,0	116 908,0	114 435,0
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	80 807,0	46 926,0	54 837,0	97 993,0	47 619,0
Короткострокові кредити банків	11 794,0	37 104,0	37 713,0	7 959,0	61 500,0

Основні показники операційної діяльності, тис. грн.

Показник	2004	2005	I півр. 2006	9 міс. 2006	2006
Чистий обсяг продажу	141 099,0	143 648,0	85 380,0	118 476,0	171 170,0
Валовий прибуток/ збиток	63 270,0	60 582,0	38 175,0	53 996,0	82 013,0
Операційний прибуток/ збиток	1 926,0	6 781,0	6 785,0	10 041,0	9 511,0
Чистий прибуток/ збиток	1 302,0	6 173,0	6 564,0	9 656,0	490,0

Зміст

РЕЗЮМЕ	5
1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	8
1.1. Огляд лікєро-горілчаного ринку України за 2006 рік.....	11
2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ	19
3. ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ	30
АНАЛІЗ СТРУКТУРИ БАЛАНСУ ЗАТ «ОДЕСЬКИЙ КОНЬЯЧНИЙ ЗАВОД»	30
4. АНАЛІЗ БОРГОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗАТ «ОДЕСЬКИЙ КОНЬЯЧНИЙ ЗАВОД»	41
4.1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО БАНКІВСЬКІ ПОЗИКИ.....	41
ВИСНОВОК	44
ДОДАТКИ	45
Додаток до рейтингового звіту №1	46
Додаток до рейтингового звіту №2.....	48

Резюме

Закрите акціонерне товариство «Одеський коньячний завод» є одним з найбільших в Україні виробників коньяків, які виготовляються за класичною французькою технологією. Товариство було створене у грудні 2002 року і функціонує на базі однойменного заводу з 140 – річним досвідом у сфері виноробства.

Асортимент алкогольних виробів ЗАТ «Одеський коньячний завод» є досить широким: понад 30 найменувань. Основними видами продукції ОКЗ є коньячно-горілчані вироби, серед яких найвідомішими є коньяки «Десна», «Шустов», «Аркадія», «Ювілейний», «Французький бульвар» та горілки «Шустов», «Шустов преміум», «Люкс».

Учасниками товариства є юридичні та фізичні особи, найбільшим пакетом акцій заводу (24,79%) володіє ТОВ «Лізингова фірма «Укрпром». Протягом I кв. 2007 р. змін у складі учасників і у статутному капіталі Товариства не відбувалось. ЗАТ «Одеський коньячний завод» не бере участі у холдингових компаніях, концернах та асоціаціях. У позовних вимогах до Товариства на суму 3 309,7 тис. грн. відмовлено.

Загальний обсяг виробництва алкогольної продукції у 2006 році в Україні склав 49,4 млн. дал, що на 2,3% перевищує аналогічний показник попереднього року (приріст виробництва у 2005 році порівняно з 2004 роком становив 15%). Обсяг виробництва коньяку в Україні у 2006 році збільшився на 15,3% – до 2,76 млн. дал. Експерти ринку стверджують, що протягом 2007 року виробництво коньяку у країні має збільшитись на 12-15%, але у наступні роки можлива тенденція до зниження динаміки приросту.

Основними виробниками на вітчизняного ринку коньяку є чотири компанії, які виробляли протягом року в середньому близько 80% всієї продукції галузі: ЗАТ «Одеський коньячний завод», ВАТ АПФ «Таврія», АП «Ужгородський коньячний завод», «Алеф-Віналь». Лідером на ринку залишається «Одеський коньячний завод» (ТМ «Шустов»), його питома вага на внутрішньому ринку за результатами грудня 2006 – січня 2007 рр. складає – 23% у натуральних вимірі і 17% у грошовому.

У 2006 році, як і у попередні роки, основними тенденціями коньячного ринку було збільшення середніх цін на продукцію та скорочення частки тіншового ринку. У 2006 році внаслідок росту внутрішнього ринку, у країну було ввезено більше ніж 291,0 тис. дал. імпортих коньяків, що на 44% більше, ніж у 2005 році. Експорт коньяка у 2006 році також зріс і склав за рік 131,0 тис. дал., що на 37% більше, ніж у 2005 році. Найбільшим імпортером українського коньяка залишається Росія.

Внутрішній ринок горілки протягом 2006 року зростав переважно у грошовому вимірі за рахунок збільшення попиту на більш дорогі горілчані напої, які належать до середнього та вище середнього цінових сегментів. Сегмент горілки залишається одним із найбільш концентрованих у структурі ринку лікєро-горілчанних виробів

України. За результатами 2006 року у трійку лідерів ринку, які контролюють понад 50% внутрішнього ринку, входили такі компанії: ДП «Імідж Холдинг» АК «Імідж Холдинг АпС», ГК ТОВ «Союз – Віктан», УВК «Nemiroff».

У 2006 році порівняно з 2005 роком підприємство збільшило обсяги виробництва на 2,6% – до 1 128,6 тис. дал. Стратегія заводу спрямована на поступове збільшення обсягів виробництва коньяку поруч із зменшенням виробництва горілки і шампанського. Так, протягом 2006 року виробництво коньяку збільшилось на 4,5%, до 552,1 тис. дал., що склало 62,5% від виробництва лікєро-горілкової продукції. Майже 30% усієї виробленої продукції складало виробництво коньяку «Десна». На фоні загального зменшення виробництва горілок зростає виробництво горілки «Селект», а серед шампанських вин зменшено виробництво усіх видів шампанського «Советское» шампанське і розпочато виробництво шампанського «Французький бульвар». Протягом 2006 року підприємством реалізовано лікєро-горілкової продукції на суму 242 255,6 тис. грн., що на 14,1% перевищило аналогічний показник попереднього року, причому обсяг реалізації у II півріччі 2006 року на 0,5% перевищив обсяг реалізації аналогічного періоду попереднього року. Питома вага експорту у структурі реалізації у 2006 році складала 3,6%, переважно сформованого за рахунок вина.

До лютого 2006 року збут продукції ОКЗ на 80-90% здійснювався через ТОВ «ТД Мегаполіс», яке є найбільшим дистриб'ютором алкогольної продукції в Україні. ЗАТ «Одеський коньячний завод» ініціювало припинення співпраці з ТОВ «ТД Мегаполіс» у лютому 2006 року, виходячи зі стратегії, спрямованої на розширення кількості дистриб'юторів, але проаналізувавши результати, досягнуті у I півріччі 2006 року, у листопаді було продовжено співробітництво з ТОВ «ТД «Мегаполіс», частка реалізації продукції якого за результатами II півріччя 2006 року знизилась до 36,9%. Питома вага реалізації найбільшого з інших дистриб'юторів за результатами II півріччя 2006 року складала 6,3%.

У IV кв. 2006 року внаслідок поновлення договору про співпрацю з дистрибутором – ТД «Мегаполіс» ОКЗ збільшив виробництво коньяку, а саме: у жовтні було вироблено – 51,0 тис. дал., у листопаді – 44,0 тис. дал., а у грудні обсяги виробництва становили – 110,0 тис. дал. Значну частину з цього обсягу було поставлено наприкінці 2006 року наведеному вище дистриб'ютору для поповнення товарного запасу. На початку 2007 року обсяги виробництва ОКЗ зменшились до 18,0 тис. дал. у січні і 19,8 тис. дал. у лютому, але вже починаючи з березня поточного року, виробництво починає збільшуватись (березень – 38,4 тис. дал.; квітень – 47,2 тис. дал.).

Протягом IV кв. 2006 року валюта балансу ЗАТ «Одеський коньячний завод» зменшилась з 379 000,0 тис. до 375 014,0 тис. грн., або на 1% за рахунок зменшення оборотних активів підприємства. У структурі балансу переважають оборотні активи, питома вага яких станом на 31.12.2006 р. дорівнювала 59,2% (222 043,0 тис. грн.). Станом на 31.12.2006 р. оборотні активи склалися переважно з запасів (70,9%, або 157 346,0 тис. грн.) та дебіторської заборгованості (20,3%, або 45 044,0 тис. грн.). Необоротні активи підприємства збільшились протягом IV кв. 2006 р. на 26,1%, до 153 839,0 тис. грн., переважно за рахунок збільшення незавершеного будівництва і основних засобів. Протягом IV кв. 2006 р.

довгострокові зобов'язання підприємства збільшилися на 10,0% до 83 548,0 тис. грн. Поточні зобов'язання у IV кв. 2006 р. зазнали незначного зменшення на 2,1% до 114 435,0 тис. грн., на кінець 2006 року поточні зобов'язання представлені в основному короткостроковими кредитами банків (61 500,0 тис. грн.) та кредиторською заборгованістю за товари, роботи, послуги (47 619,0 тис. грн.). Власний капітал Товариства станом на 31.12.2006 р. становив 175 416,0 тис. грн. (46,8% від всіх пасивів).

Чистий дохід від реалізації продукції ЗАТ «Одеський коньячний завод» за результатами 2006 року становив 171 170,0 тис. грн., що на 19,2% перевищує аналогічний показник попереднього року. Зокрема протягом II півріччя 2006 року підприємство отримало чистий дохід на суму 85 790,0 тис. грн., який на 410,0 тис. грн. перевищив аналогічний показник I півріччя 2006 року. Але враховуючи суттєве збільшення адміністративних витрат у IV кв. 2006 р. (14 707,0 тис. грн., що становить 49,1% адміністративних витрат всього 2006 року) і витрат на збут (20 939,0 тис. грн., що становить 59,6% витрат на збут всього 2006 року) за результатами 2006 року, підприємство отримало чистий прибуток у сумі 490,0 тис. грн. Витрати на збут IV кв. 2006 року збільшилися за рахунок витрат на рекламу і маркетинг.

Станом на 31.12.2006 р. ЗАТ «Одеський коньячний завод» мало 11 чинних кредитних договорів, сукупна сума заборгованості за якими дорівнювала 145 048,0 тис. грн. (38,7% від пасивів). Протягом IV кв. 2006 року різниця між отриманими і погашеними кредитними ресурсами становила 53 807,6 тис. грн., сума заборгованості за якими збільшилась у 2,1 рази. У 2007 році ОКЗ має сплатити за основною сумою боргу 46 460,0 тис. грн., що становить 32,0% всієї заборгованості за банківськими позиками.

1. Загальна інформація

Одеський коньячний завод був заснований у 1863 році. Саме на цьому заводі вперше в Україні почали виготовляти коньяки за класичною французькою технологією.

У грудні 2002 року орендне підприємство «Одеський коньячний завод» було перереєстровано Малинівською районною адміністрацією Одеського міськвиконкому у закрите акціонерне товариство. Учасниками товариства є юридичні та фізичні особи, які у встановленому порядку придбали право власності на акції товариства.

Основними видами продукції ОКЗ є коньячно-горілчані вироби, серед яких найвідомішими є коньяки «Десна», «Шустов», «Аркадія», «Ювілейний», «Французький бульвар» та горілки «Шустов», «Шустов преміум», «Люкс». Коньяки складають близько 50% загального виробництва заводу. Четверта частина всієї виготовленої коньячної продукції у структурі виробництва припадає на коньяк «Десна».

Протягом останніх років відбулося розширення асортименту продукції ЗАТ «Одеський коньячний завод» з метою збільшення обсягів її реалізації на внутрішньому та зовнішньому ринках. Зокрема, у 2005 році підприємством було випущено горілки «Шустов Select. Вінтажна 40%», «Шустов Select. Злаковий бленд» та «Шустов Select. Трав'яний бленд». Дизайн пляшок усієї лінії горілок «Шустов Select» і горілки «Шустов Преміум» було розроблено відомим французьким дизайнером Пилипом Се. Основою цієї колекції є спеціальний сорт пшениці, вирощений у Тернопільській області та виготовлений у цьому ж регіоні спирт. Для введення асортиментного ряду «Шустов Select» у 2005 році заводом було куплено додаткове устаткування, а вартість проекту модернізації та будівництва перевищила 2 млн. грн.

Визнанням якості продукції ОКЗ є нагороди, одержані в результаті участі у вітчизняних та міжнародних професійних виставках та конкурсах у номінаціях «Кращий дизайн готової продукції», «Марочні коньяки», «За високохудожнє оформлення», «Кращий продукт-2005», «Горілки особливі», «Народне визнання» та інші. Географія ринків збуту є досить широкою: продукція підприємства реалізується по всій території України, в країнах СНД та Європи.

Інформація про основних акціонерів

Статутний фонд підприємства станом на 31.12.2006 р. становить 90 594,0 тис. грн., його поділено на 362 376 тис. од. простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн. кожна, які розподіляються між учасниками. Протягом I кварталу 2007 року змін у складі акціонерів ЗАТ «Одеський коньячний завод» не відбувалося.

Перелік осіб, які станом на 31.12.2006 р. мають у статутному капіталі ЗАТ «Одеський коньячний завод» частку, що перевищує 10%, наведено у таблиці (Таблиця 1.1).

Таблиця 1.1. Перелік осіб, частка яких у статутному капіталі ЗАТ «Одеський коньячний завод» перевищує 10%, станом на 31.12.2006 р.

Акціонер	Кількість цінних паперів у статутному фонді, шт.	Частка у статутному капіталі	
		тис. грн.	%
ТОВ "Лізингова фірма «Укрпром»	89 849 440,0	22 458 252,6	24,79
Стремядін Валентин Володимирович	37 744 544,0	9 430 835,4	10,41
Гулієв Роберт Рубенович	37 679 432,0	9 412 716,6	10,39
Кузанашвілі Роман Карлович	37 610 096,0	9 394 597,8	10,37
Терзієв Володимир Георгійович	37 294 600,0	9 322 122,6	10,29
Міноритарні акціонери	132 197 888,0	30 575 475,0	33,75
Разом	372 376 000,0	90 594 000,0	100,00

Як видно з наведеної у таблиці інформації, жоден з акціонерів не володіє контрольним пакетом акцій ЗАТ «Одеський коньячний завод», найбільшим пакетом (майже четвертою частиною всіх акцій) володіє ТОВ «Лізингова фірма «Укрпром» – 24,79%. Основним видом діяльності цієї компанії є здійснення орендних та лізингових операцій (здача в оренду машин і обладнання). Зокрема, ОКЗ орендує у зазначеної лізингової фірми обладнання для розливу та спиртокуріння. Загалом, п'ять учасників, серед яких є і фізичні особи, володіють більше ніж 60% акцій у статутному капіталі товариства.

ЗАТ «Одеський коньячний завод» не бере участі у холдингових компаніях, концернах та асоціаціях.

На сьогодні ЗАТ «Одеський коньячний завод» має такі провадження у судових органах:

Таблиця 1-2. Судові провадження за участю ЗАТ «Одеський коньячний завод»

№ з/п	№ справи /дата	Найменування сторони, з якою проводиться судовий спір	Статус ЗАТ «Одеський коньячний завод»	Предмет позову	Стан справи
1	№2-8015/06	Сазанський С. В.	Відповідач	Відшкодування майнової і моральної шкоди, отриманої в результаті ДТП на суму 100 000 грн.	Мирова угода
2	№28/47-06-11357А	Прокуратура Малиновського району м. Одеси	Відповідач	Зобов'язання виконати настанову про відшкодування бюджетних коштів на суму 55 000 грн.	У позовній вимозі відмовлено
3	№22/465-06-12945	ТОВ «Джерело»	Відповідач	Про відшкодування збитків на суму 1 454 652 грн., і зобов'язання поновити постачання продукції	У позовній вимозі відмовлено
4	№ 28/1-07-44	ТОВ «Джерело»	Відповідач	Про відшкодування збитків на суму 1 700 000 грн. і зобов'язання виконати поставку продукції	Постановою Одеського апеляційного господарського суду у позовній вимозі відмовлено повністю

Згідно з Постановою Одеського апеляційного господарського суду від 29.03.2007 р. по справі №22/465-06-12945 ЗАТ «Одеський коньячний завод» зобов'язано здійснити поставку товару (алкогольних напоїв) ТОВ «Джерело» за заявками останнього, здійсненими до 01.01.2007 р. після погодження асортименту та кількості товару. У позовній вимозі про відшкодування збитків на суму 1 454 652,76 грн. ТОВ «Джерело» відмовлено.

Постановою Одеського апеляційного господарського суду від 10.05.2007 р. по справі №28/1-07-44 Рішення Господарського суду Одеської області про відшкодування збитків на суму 1 700 000 грн. скасоване, ТОВ «Джерело» у позові відмовлено повністю.

По справі Сазанського С. В. визнано мирову угоду, позивач відмовляється від позову до ЗАТ «Одеський коньячний завод», ЗАТ «Страхова компанія «Гаст-Гарантія» відшкодовує потерпілому матеріальну та моральну шкоду.

По справі прокуратури Малиновського району м. Одеси к ЗАО «Одеський коньячний завод» у позовній вимозі судом відмовлено.

ЗАТ «Одеський коньячний завод» є одним з найбільших в Україні виробників коньяків, серед яких найвідомішими є коньяки «Десна», «Шустов», «Аркадія», «Ювілейний», «Французький бульвар» та горілки «Шустов», «Шустов преміум», «Люкс». Товариство було створене у грудні 2002 року і функціонує на базі однойменного заводу з 140 – річним досвідом у сфері виноробства.

Учасниками товариства є юридичні та фізичні особи, найбільшим пакетом акцій заводу (24,79%) володіє ТОВ «Лізингова фірма «Укрпром». Протягом I кв. 2007 р. змін у складі учасників і у статутному капіталі Товариства не відбувалось. ЗАТ «Одеський коньячний завод» не бере участі у холдингових компаніях, концернах та асоціаціях. У позовних вимогах до Товариства на суму 3 309,7 тис. грн. відмовлено.

1.1. Огляд лікєро-горілчаного ринку України за 2006 рік

Загальна характеристика галузі

Ринок коньяку

У 2006 році за даними асоціації «Союз оптовиків і виробників алкоголю й тютюну» українськими підприємствами було виготовлено 49,4 млн. дал. алкогольних напоїв (горілка, коньяк, вино, пиво, шампанське, слабоалкогольні напої), що на 2,3% перевищує аналогічний показник 2005 року. Необхідно зазначити, що приріст виробництва у 2005 році порівняно з 2004 роком становив 15%. Найбільшими темпами в аналізованому періоді зростало виробництво шампанського та коньяку, а найпопулярнішим напоєм в Україні залишається пиво.

Український ринок коньяка впродовж останніх років демонструє позитивну динаміку, його рост щорічно складав 15-20%. За даними асоціації СОВАТ, у 2006 році в Україні було вироблено 2,76 млн. дал коньяків, що на 15,3% перевищує аналогічний показник минулого року. У I кварталі 2007 року обсяг виробництва коньяків в Україні дещо уповільнився – було вироблено 696 тис. дал, що на 6,4% перевищує аналогічний показник 2005 року. Експерти ринку стверджують, що протягом 2007 року виробництво коньяка у країні має збільшитись на 12-15%, але у наступні роки можлива тенденція до зниження динаміки приросту.

Протягом 2006 року розвиток вітчизняного ринку коньяку визначали чотири компанії, які виробляли в середньому близько 80% всієї продукції галузі: ЗАТ «Одеський коньячний завод», ВАТ АПФ «Таврія», АП «Ужгородський коньячний завод» та «Алеф-Віналь». У 2006 році, як і у попередні роки, основними тенденціями коньячного ринку було збільшення середніх цін на продукцію та скорочення частки тіньового ринку.

Згідно з даними міжнародної компанії «МІМРБ-УМГ», яка здійснює моніторинг роздрібною торгівлі в Україні, станом за грудень 2006 – січень 2007 рр. частки ринку провідних марок кон'яка в Україні становили: ЗАТ «Одеський коньячний завод» (ТМ «Шустов») – 23% у натуральному вимірі і 17% у грошовому; АПФ «Таврія» – 18% у натуральному вимірі і 16% у грошовому, «Алеф-Віналь» (ТМ «Жан-Жак») – 12% у натуральному і 11% у грошовому вимірах та АП «Ужгородський коньячний завод» (ТМ «Тиса») – 11% у натуральному та 13% у грошовому вимірах. (Компанія «МІМРБ-УМГ» була заснована в 1962 році на Кіпрі, в 1991-1992 рр. компанія одна з перших виходить на ринки Центральної і Східної Європи, розпочавши діяльність з Польщі і Росії. Сьогодні компанія надає послуги у 32 країнах Центральної і Східної Європи на Середньому Сході і в Африці).

Оператори ринку найпривабливішим вважають нижній ціновий сегмент у межах 20 - 30 грн., саме в ньому закріпились нові українські коньячні марки та зосереджена більша частина продажів коньяку. Преміум-сегмент (понад 50 грн.) освоєний лише деякими найбільшими вітчизняними гравцями ринку, в т.ч. ЗАТ «Одеський коньячний завод», ВАТ АПФ «Таврія», АП «Ужгородський коньячний завод» і ВКЗ «Жовтневий» (Таблиця 1.).

Основною тенденцією ринку є підвищення попиту на продукцію в середній ціновій категорії та поступова відмова споживачів від дешевого коньяку. На сьогодні найпопулярнішими є алкогольні напої вартістю 30 - 50 грн. за пляшку. Переорієнтація покупців на дорожчу продукцію пов'язана з ростом доходів населення та підвищенням культури споживання. Саме тому багато виробників алкогольних напоїв надають преміум-сегмента ринку статус стратегічного.

Таблиця 1.3. Розподіл українських брендів за ціновими сегментами

Виробник	Цінові сегменти	Назва бренда
Таврія	Всі сегменти	Таврія, AlexX
Жовтневий ВКЗ	Преміум	Ікар
Одеський коньячний завод	Нижній, середній нижній, преміум	Шустов
Коктебель	Нижній, середній нижній, преміум	Коктебель
Ужгородський коньячний завод	Нижній, преміум	Тиса
Атлантис	Нижній, преміум	Жан-Жак, Клинков
Писарівський спиртзавод	Нижній	Немає марки
Закарпатський Сад	Нижній	Королівський замок
Зелений Гай	Нижній	Грінвіч, Гетьман
Первомайський ВЗ	Нижній	Херсонес
Сімферопольський ВЗ	Нижній, середній	Ай-Петрі, ЖЗЛ
Вінконцерн	Нижній, середній нижній	Марсель, Кардинал

Протягом 2006 року відбулась також активізація великих дистриб'юторів, що призвело до збільшення представленості коньяків у регіонах країни. У структурі збуту продукції ринку коньяків налічувалось понад 1 тис. оптових та близько 100 тис. роздрібних операторів. Структура реалізації коньячних виробів у натуральному вимірі відображується відношенням: 93% – ординарні коньяки, 5% – марочні, близько 2% – колекційні. Необхідно зазначити, що коньяк є сезонним товаром – більше 70% його продажів припадає на холодний період року.

Для імпортерів коньяку 2006 рік був найбільш успішним за останні роки, за даними асоціації СОВАТ, у країну було ввезено більше ніж 291 тис. дал коньяка, розлитого у пляшки, що на 44% більше ніж у 2005 році, коли було ввезено майже 163 тис. дал, а протягом січня-лютого 2007 року імпорт збільшився на 60% порівняно з аналогічним періодом попереднього року. У переліку країн імпортерів основне місце займають Молдова (36%), Грузія (29%) і Армения (15%). На збільшення імпорту вплинули рост внутрішнього ринку, а також те, що споживач почав більше уваги приділяти якості і може дозволити собі більш дорогі напої імпортного виробництва. Окрім того, стрибок продажів імпорту можна пояснити

подорожчанням українських коньяків. Якщо вартість імпортованих коньяків залишилась на тому ж рівні, то на українські коньяки через дефіцит коньячних спиртів ціни підвищились.

Експорт коньяка у 2006 році також зріс і склав 131 тис. дал, що на 37% більше ніж у 2005 році. Найбільшим імпортером українського коньяка залишається Росія.

Загалом, експорт коньяку зростає останніми роками, причому 70% сумарних поставок за кордон здійснює ТМ «Таврія» (в Росію, Білорусь та Польщу). Крім того, експорт коньяків здійснюють ЗАТ «Одеський коньячний завод», ЗАТ ЗМВК «Коктебель», компанії «Альф - Віналь» та «Зелений Гай».

Коньячну галузь представляють сьогодні 15 підприємств: п'ять коньячних заводів в АР Крим, чотири – в Одеській області, два – в Закарпатській, по одному – в Дніпропетровській, Донецькій, Херсонській, Миколаївській областях. З них, понад 50% всього виробництва коньяку країни припадає на АР Крим та Одеську область (Таблиця 1.2).

Таблиця 1.2. Виробництво коньяку за регіонами України у 2005 - 2006 рр., тис. дал.

Регіон	2006	2005	Більше/ менше (-) до відповідного періоду минулого року	Темп росту/зниження
Всього по Україні, в т.ч.	2 760	2 393	367	115,3
АР Крим	759	643	116	118,0
Одеська	711	651	60	109,2

www.akcyz.com.ua

Основною проблемою ринку сьогодні є обмежена сировинна база та низька якість вітчизняної сировини. Крім того, частина ліцензованих підприємств не має устаткування для викурювання коньячного спирту та ємностей для його витримки. Вони ввозять готові спирти та фактично розливають у пляшки імпортовану сировину. Такий підхід до виробництва коньяку дозволив цим виробникам зменшити собівартість готової продукції та значно розширити лінію брендів. За умови збереження практики пільгового ввезення, підприємства, які інвестували кошти у виноградники можуть втратити позиції на ринку та не окупити свої капіталовкладення.

Ринок горілки.

Внутрішній ринок горілки протягом 2006 року зростає переважно у грошовому вимірі за рахунок збільшення попиту на більш дорогі горілчані напої, які належать до середнього та вище середнього цінових сегментів. За даними фінансово - аналітичної групи «ПРО – Консалтинг» ринок горілки у 2006 році оцінюється приблизно у 2,3 млрд. дол. США.

За підрахунками експертів і операторів ринку, останні декілька років потреба у міцних алкогольних напоях на вітчизняному ринку стабілізувалася на рівні близько 40 – 44 млн. дал – внутрішній ринок горілки наближується до насичення. Виробники прагнуть преміалізувати свої портфелі. Сьогодні на преміум–сегмент припадає понад 4% сукупних горілчаних виробів. Причому українські виробники успішно конкурують у цьому сегменті з такими відомими іноземними брендами як Smirnoff, Absolut і Finlandia, які займають до 1% ринку.

Основними причинами високих темпів зростання фінансової ємності аналізованого ринку були збільшення попиту на дорожчі напої та подальша легалізація тіньового сегмента. За даними групи компаній «Союз – Віктан», легальний продаж горілки у 2006 році збільшився на 23% – майже до 40 млн. дал, і на сьогодні питома вага нелегального спиртного у горілчаному сегменті не перевищує 10%.

За умов зміни вподобань споживачів у бік найбільш дорогої горілчаної продукції, основні продажі, як і раніше, припадають на горілку середнього цінового сегмента (12 – 14 грн. за пляшку) – питома вага у сукупних продажах продукції за результатами 2006 року склала 30%. Компанії, які визнані лідерами лікеро–горілчаного ринку, працюють саме у цьому ціновому сегменті.

За даними концерну «Укрспирт», у 2006 році в Україні виготовлено продукції із вмістом спирту на 18% більше, ніж у 2005 році. У грошовому вимірі виробництво склало за результатами 2006 року 1,6 млрд. грн., тоді як за 2005 рік – 896 млн. грн. У тому числі протягом січня – грудня 2006 року заводами, які входять до складу концерну, було виготовлено 180 тис. дал (33 млн. грн.) етилового спирту, що на 14% перевищує аналогічний показник попереднього року. Експорт етилового спирту, за даними 2006 року, зріс на 20%, порівняно з 2005 роком. У 2007 році Національний концерн «Укрспирт» планує збільшувати виробництво та експорт, а також підвищувати прибутковість галузі.

Основними операторами ринку, як і у 2005 році, протягом 2006 року залишалися такі виробники: ГК ТОВ «Союз – Віктан», ДП «Імідж Холдинг», УВК «Nemiroff», ЗАТ «Львівський ЛГЗ», ЗАТ «Перший ЛГЗ». Проте відбулась зміна структури ринку за виробниками: на кінець 2006 року лідером на внутрішньому ринку за обсягами виробництва і реалізації було дочірнє підприємство «Імідж Холдинг» акціонерної компанії «Імідж Холдинг АпС», яке займало 23% українського ринку міцного алкоголю у грошовому вимірі. Проте за обсягами експорту, за даними асоціації СОВАТ, ДП «Хортиця», за результатами 2006 року, посіла п'яте місце, тоді як найбільшим вітчизняним експортером горілки залишається УВК «Nemiroff», яка до того ж займає близько 20% алкогольного ринку України.

Необхідно зазначити, що очікування вітчизняних виробників горілчаної продукції щодо збільшення обсягу експорту у 2006 році не виправдалися. Так, за результатами 9 місяців 2006 року експорт української горілки і лікеро–горілчаних виробів склав 5,85 млн. дал, тоді як за цей же період попереднього року було експортовано 6,93 млн. дал.

Сьогодні українська горілка експортується більше ніж у 60 країн світу. Лідером серед країн–імпортерів вітчизняної горілки та лікеро–горілчаних виробів сьогодні є

РФ (близько 80% у загальному обсязі українського експорту). Отже, українська горілчана галузь є досить чутливою до обсягів поставок продукції вітчизняних виробників до РФ. Знизились обсяги експорту горілчаної продукції і до Молдови (на 5%), що, на думку експертів, пов'язано із заборонаю в Росії молдавських напоїв, і, як наслідок, перенасиченням внутрішнього алкогольного ринку готовою продукцією. Однак, до Казахстану, Ізраїлю та США, за даними Держкомстату, поставки міцних українських напоїв збільшились на 68%, 36% і 26% відповідно.

Однією із причин скорочення обсягів експорту у 2006 році, за даними СОВАТ, є виникнення проблем у процесі запровадження у Росії Єдиної державної автоматизованої системи обліку обсягів виробництва і обігу етилового спирту, алкогольної продукції та продукції із вмістом спирту (ЄДАІС). Програмою передбачено введення спеціальних федеральних марок для російської продукції і акцизних – для імпоротної, на які заводи–виробники повинні наносити спеціальний штрих-код, що обліковуватиметься у ЄДАІС. Механізм її дії від початку було не врегульовано на технологічному та законодавчому рівнях, що спричинило на той момент певні труднощі для імпортерів алкогольної продукції до РФ.

На світовому ринку міцних алкогольних напоїв, за даними досліджень маркетингової компанії «Імпект» (Impact 2006 Global Drinks Studi) за 2006 рік, горілка посіла друге місце за зростанням продажів, склавши конкуренцію традиційно популярним на Заході віскі, рому і джину. Її річний обсяг реалізації склав 53,7 млн. ящиків на рік (12 пляшок по 0,75 л) і незначним чином поступається віскі – 54,9 млн. ящиків. За таких тенденцій експерти прогнозують лідерство цій продукції у найближчі роки.

Згідно з прогнозами операторів ринку, протягом наступних двох років обсяг споживання горілки в Україні не буде зростати (можливе навіть його незначне скорочення), та становитиме 40 – 41 млн. дал. При цьому, очікується, що фінансова ємність горілчаного сегмента продовжуватиме збільшуватись, однак, темпи її приросту скорочуватимуться. Так, у 2007 році прогнозується 20%-вий приріст ринку, в подальшому до 2010 року він очікується на рівні 10-15%. Основними причинами очікуваних тенденцій є зміщення попиту у бік дорожчих міцних напоїв, зокрема, коньяку, підвищення ціни на спирт та збільшення податкового навантаження (підвищення акцизного збору, плати за ліцензії на здійснення торгівлі алкогольними напоями).

Крім того, протягом останніх двох років відбуватиметься зміна присутності українського алкоголю на російському ринку – великі компанії впроваджують власне виробництво безпосередньо на території РФ. Сьогодні мають свої заводи у РФ «Союз – Віктан», «Nemiroff», будує «Імідж Холдинг». За оцінками СОВАТ, у 2007 році експорт горілки збільшиться на 40-50% - до 14-15 млн. дал, приріст якого буде забезпечуватись найбільшими виробниками. Крім того, очікується подальше освоєння ринків азійських та західноєвропейських країн.

Державне регулювання галузі

Подією, яка може суттєво вплинути на вітчизняний ринок коньяку є запропонований Верховною Радою законопроект №3445 «Про внесення змін у Таможений тариф України (в частині таможених ставок на спирт коньячний), що зареєстрований Верховною Радою 5 квітня 2007 року. Законопроектом передбачено зменшення ввізного таможенного мита на спирт коньячний з 7,5 до 0,7 євро, що призведе до збільшення кількості коньячних торгових марок. Якщо раніше основні виробники коньяка утримували позиції за рахунок стабільної якості продукції і якісної дистрибуції, то тепер в Україні, після прийняття закону, можуть з'явитися значні об'єми європейських коньяків і коньячних спиртів не дуже належної якості.

Базовим нормативним актом, що регулює виробництво та торгівлю лікеро-горілчаними виробами, є Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів», прийнятий у 1995 році, а також зміни, прийняті пізніше. Зазначеним законом визначається коло суб'єктів, які мають право здійснювати виробництво та продаж лікеро-горілчаних та слабоалкогольних напоїв, а також спиртів – сировини для такого виробництва, на території України. Згідно з цим Законом виробництво спирту етилового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового може здійснюватися лише на державних підприємствах за наявності у них ліцензій.

У листопаді 2006 року Верховна Рада України затвердила Закон «Про внесення змін у деякі закони України в частині плати за ліцензії та акцизного збору на виробництво спиртів, алкогольних напоїв та тютюнових виробів». Законом затверджено зниження вартості щорічної ліцензії на виробництво, імпорт та експорт спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів до 780 грн. При цьому вартість ліцензії на оптову торгівлю цією продукцією зросла до 500 тис. грн. на рік. Вартість ліцензії на роздрібну торгівлю алкогольною продукцією збережена на нинішньому рівні – 8 тис. грн. на рік. Законом також збільшено ставку акцизного збору на спирт – на 1,2% та на алкогольні напої – на 1-10%. Крім того, введено норму, яка зобов'язує отримувати ліцензію на оптову торгівлю не лише дистриб'юторів, але й виробників.

Слід зазначити, що у листопаді 2005 року парламентом було внесено зміни до Закону України «Про державне регулювання виробництва та обороту спирту етилового, коньячного та плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів», згідно з якими підприємства–виробники зобов'язані експортувати продукцію лише через держструктуру, яка вповноважена Кабінетом міністрів України. Експортером призначили Київське обласне державне об'єднання спиртової та лікеро–горілчаної продукції («Київспиртоб'єднання»). Внаслідок цього, підприємства–виробники втратили можливість самостійно продавати спирт і змушені купувати спеціальну ліцензію на оптову торгівлю спиртом, яка коштує 85 тис. грн. На сьогодні її мають лише 2 підприємства – «Київспиртоб'єднання» та «Немирівський лікеро-горілчаний завод». Всі інші виробники, які працюють у цій галузі, є державними підприємствами, входять до складу концерну «Укрспирт» і платять комісію «Київспиртоб'єднанню» у розмірі 1,5-5,0% від суми угоди. Після втручання

Антимонопольного комітету вдалось скоротити розмір комісії, яка тепер не перевищує 1% від суми угоди.

З жовтня 2006 року концерн «Укрспирт» підвищив ціни на спирт: вартість спирту класу «Люкс» підвищена з 38–42 грн./дал. до 46 грн./дал., «Екстри» – з 39 грн./дал. до 45 грн./дал. та спирту найвищої очистки – з 38 грн./дал. до 44 грн./дал.

На думку деяких виробників алкогольної продукції України, Державний концерн «Укрспирт» впливає на регулювання цін на спирт. Зокрема, за умов коли підприємства–виробники лікєро–горілкової продукції досягли домовленостей зі спиртозаводами відносно ціни, Київське об'єднання спиртової промисловості, яке виступає посередником між виробниками і споживачами спирту, може не погодитися з цими умовами, аргументуючи тим, що прийнята ціна не враховує всіх необхідних параметрів. Учасники ринку пропонують встановлювати ціни на спирт на підставі ринкових відносин.

За інформацією президента СОВАТ, Державний концерн «Укрспирт» і асоціація «Союз оптовиків і виробників алкоголю й тютюну» мають намір домовитися про ринкове регулювання цін на спирт. Вже у грудні 2006 року відбулася нарада представників обох сторін, на якій обговорювалися питання подальшого співробітництва, у тому числі і у частині ціноутворення. Під час зустрічі концерн ухвалив рішення щодо ліквідації Київського об'єднання як посередника протягом першого кварталу 2007 року й придбані самим «Укрспирт» оптової ліцензії на продаж спирту для зниження витрат спиртзаводів.

Загальний обсяг виробництва алкогольної продукції у 2006 році склав 49,4 млн. дал, що на 2,3% перевищує аналогічний показник попереднього року (приріст виробництва у 2005 році порівняно з 2004 роком становив 15%). Обсяг виробництва коньяку в Україні у 2006 році збільшився на 15,3%, до 2,76 млн. дал. Експерти ринку стверджують, що протягом 2007 року виробництво коньяку у країні має збільшитись на 12-15%, але у наступні роки можлива тенденція до зниження динаміки приросту. Основними виробниками на вітчизняного ринку коньяку є чотири компанії, які виробляли протягом року в середньому близько 80% всієї продукції галузі: ЗАТ «Одеський коньячний завод», ВАТ АПФ «Таврія», АП «Ужгородський коньячний завод», «Алеф-Віналь». Лідером на ринку залишається «Одеський коньячний завод» (ТМ «Шустов»), його питома вага на внутрішньому ринку за результатами грудня 2006 – січня 2007 рр. складає – 23% у натуральному вимірі і 17% у грошовому. У 2006 році, як і у попередні роки, основними тенденціями коньячного ринку було збільшення середніх цін на продукцію та скорочення частки тіньового ринку. У 2006 році внаслідок росту внутрішнього ринку у країну було ввезено більше ніж 291,0 тис. дал. імпортих коньяків, що на 44% більше, ніж у 2005 році. Експорт коньяка у 2006 році також зріс і склав за рік 131,0 тис. дал., що на 37% більше, ніж у 2005 році. Найбільшим імпортером українського коньяка залишається Росія.

Внутрішній ринок горілки протягом 2006 року зростав переважно у грошовому вимірі за рахунок збільшення попиту на більш дорогі горілчані напої, які належать до середнього та вище середнього цінових сегментів. Сегмент горілки залишається одним із найбільш концентрованих у структурі ринку лікеро–горілчаних виробів України. За результатами 2006 року у трійку лідерів ринку, які контролюють понад 50% внутрішнього ринку, входили такі компанії: ДП «Імідж Холдинг» АК «Імідж Холдинг АпС», ГК ТОВ «Союз – Віктан», УВК «Nemiroff».

Подією, яка може суттєво вплинути на вітчизняний ринок коньяку, є запропонований Верховною Радою законопроект, яким передбачено зменшення таможенних ставок на спирт коньячний з 7,5 до 0,7 євро, що призведе до збільшення кількості коньячних торгових марок і до загострення конкуренції на ринку. Також слід зауважити, що якщо закон буде прийнятий, на ринку можуть з'явитися значні об'єми європейських коньяків і коньячних спиртів не дуже належної якості.

2. Особливості організації діяльності

Основні виробничі показники

Проектна потужність основного виробничого устаткування ОКЗ у 2006 році не змінилась і складала 2,9 млн. дал. на рік, в тому числі витримка коньячних спиртів – 981,8 тис. дал. та виробництво горілки і лікєро-горілочаних виробів – 816,0 тис. дал., що дорівнює 33,5% та 27,8% всієї проектної потужності виробничого устаткування підприємства, відповідно (Таблиця 2.1). Така структура виробничих потужностей підприємства відповідає його спеціалізації – виробництво коньяків та лікєро-горілочаної продукції.

Необхідно зазначити, що починаючи з 2002 року на ОКЗ почав роботу цех коньячного спиртокуріння і було здійснено закладення сировини на витримку для виготовлення спирту. За сезон спиртокуріння жовтень 2006 – квітень 2007 рр. на заводі перекурено 2 637,0 тис. дал. виноматеріалу з котрого отримано 246,5 тис. дал. коньячного спирту.

У 2005 році Товариство виробило 114,6 тис. дал. коньячного спирту – що становило у структурі виробництва 10,4%, протягом 2006 року виробництво коньячного спирту збільшилось у 2,1 рази порівняно з попереднім роком і становило 21,7% у структурі виробництва.

Таблиця 2.1. Основні виробничі показники ЗАТ «Одеський коньячний завод» за 2004 – 2006 рр.

№з/п	Показник	од. виміру	2004	2005	2006
1	Проектна потужність основного виробничого устаткування в т.ч.	дал. на рік	2 929 720	2 929 720	2 929 720
	коньячні спирти (викурка)	дал. 100%	216 720	216 720	216 720
	коньячні спирти (витримка)	дал.	981 800	981 800	981 800
	коньяки (виробництво)	дал.	657 600	657 600	657 600
	горілка та лікєро-горілчані вироби (виробництво)	дал.	816 000	816 000	816 000
	спирт етиловий (виробництво)	дал.	72 000	72 000	72 000
	шампанське (виробництво)	дал.	185 600	185 600	185 600
2	Рівень фактичного зносу основного виробничого устаткування	%	29,2	38,3	30,2
3	Обсяги виробництва	дал.	1 193 424	1 099 570	1 128 574
	коньяк	дал.	520 620	528 578	552 127
	горілка	дал.	443 082	283 282	211 501
	шампанське	дал.	148 722	173 093	114 128
	вино	дал.	-	-	5 922
	коньячний спирт	дал. 100%	81 000	114 617	244 896
4	Обсяги реалізації	дал.	1 124 016	1 087 261	1 060 847
	коньяк	дал.	518 485	508 572	524 721
	горілка	дал.	443 752	267 357	219 586
	шампанське	дал.	144 813	155 388	136 667
	вино	дал.	91	-	656
	виноматеріал	дал.	16 875	155 944	179 208
5	Виробнича собівартість од. продукції	-	-	-	-
	коньяк	грн./дал.	83,9	100,4	107,48
	горілка	грн./дал.	46,9	61,4	81,53
	шампанське	грн./дал.	52,2	69,1	69,38
	вино	грн./дал.	19,7	34,4	65,79
	коньячний спирт	грн./дал. 100%	152,2	163,3	177,69
6	Ціна одиниці продукції *	-	-	-	-
	коньяк	грн./дал.	205,8	219,2	256,92
	горілка	грн./дал.	57,4	62,8	89,90
	шампанське	грн./дал.	55,5	65,2	84,13
	вино	грн./дал.	30,0	-	71,14
7	Залишок готової продукції на початок періоду	тис. грн.	1 434,0	1 113,0	6328
8	Залишок готової продукції на кінець періоду	тис. грн.	1 113,0	6 328,0	8823

*за оптовими цінами без ПДВ та акцизного збору

У 2006 році ЗАТ «Одеський коньячний завод» збільшило виробництво коньяку на 4,5%, до 552,1 тис. дал., одночасно із зменшенням горілчанних виробів на 25,3%, до 211,5 тис. дал. і шампанського на 34,1%, до 114,1 тис. дал.

У IV кв. 2006 року внаслідок поновлення договору про співпрацю з вистриб'ютором – ТД «Мегаполіс» ОКЗ збільшив виробництво коньяку, а саме: у

жовтні було вироблено – 51,0 тис. дал., у листопаді – 44,0 тис. дал., а у грудні обсяги виробництва становили – 110,0 тис. дал. Значну частину з цього обсягу було поставлено наприкінці 2006 року наведеному вище вистриб'ютору для поповнення товарного запасу. На початку 2007 року обсяги виробництва ОКЗ зменшились до 18,0 тис. дал. у січні і 19,8 тис. дал. у лютому, але вже починаючи з березня поточного року виробництво починає збільшуватись (березень – 38,4 тис. дал.; квітень – 47,2 тис. дал.).

Протягом II півріччя 2006 року відбулось зменшення виробництва коньяку відносно аналогічного періоду минулого року на 30,2 тис. дал. Але у структурі виробництва питома вага коньяків збільшилась з 53,7%, до 65,5%, це відбулось переважно через зменшення більш ніж у 2 рази обсягів виробництва горілки.

У II півріччі 2006 року обсяг виробництва горілчаних виробів зменшився на 12,3 в.п. порівняно з аналогічним періодом 2005 року і станом на кінець 2006 року питома вага горілчаних виробів у структурі виробництва становила 23,9%, або 211 501,0 тис. дал.

Найбільш популярною торговою маркою виробництва ОКЗ є коньяк «Десна» (Таблиця 2.2). За результатами II півріччя 2006 року 32,3% всієї виготовленої продукції становив саме коньяк «Десна» (134,4 тис. дал.), виробництво якого скоротилось порівняно з аналогічним періодом 2005 року на 24,4 тис. дал., поруч із збільшенням таких видів коньяку як «Одеський 3*», «Чайка», «Аркадія», «Французький бульвар» та лінійки нових видів «ЕСТЕ». Загалом питома вага виробництва коньячних виробів збільшилась протягом II півріччя 2006 року майже на 12 в.п. порівняно з аналогічним періодом 2005 року. Станом на кінець 2006 року питома вага виробництва коньяків у структурі виробництва збільшилась до 62,5% (552,1 тис. дал.).

У II півріччі 2006 року Товариство зменшило виробництво горілок ТМ «Шустов» (№1, №2, №6, №7) у 3 рази, до 47,1 тис. дал., преміям-сегмента горілки «Шустов» («Преміум», «Гладка», «Люкс») на 43,2%, до 5,3 тис. дал. Але протягом цього ж періоду було нарощено виробництво горілки «Селект» у 2,2 рази, до 12,6 тис. дал.

За результатами II півріччя 2006 року складова виробництва шампанських вин скоротилася на 36,3 тис. дал. Зменшилось виробництво усіх видів шампанського «Советское», зокрема напівсолодкого у 2 рази, до 34,1 тис. дал. Підприємство розпочало виробництво шампанського «Французький бульвар» (27,6 тис. дал.) і припинило виробництво Червоного ігристого. У 2006 році питома вага виробництва шампанського зменшилась на 2,8 в.п., до 15,7%.

У II половині 2006 року ОКЗ розпочав виробництво червоного вина «Каберне» і «Мерло», якого було вироблено 5,9 тис. дал.

Таблиця 2.2. Структура виробництва продукції ЗАТ «Одеський коньячний завод» за 2005 – 2006 роки

Показник	II півр. 2005		II півр. 2006		2006	
	дал.	%	дал.	%	дал.	%
Коньяк						
Одеський 3***	6 483,95	1,10	8 194,20	2,00	16 735,10	1,89
Одеський 4***	6 572,75	1,20	2 328,75	0,60	9 150,40	1,04
3***	71 468,14	12,50	60 254,58	14,50	130 446,74	14,80
4***	2 217,50	0,40	-	-	-	-
5***	1 115,00	0,20	-	-	-	-
Десна	158 750,60	27,80	134 396,90	32,3	263 423,65	29,80
Шустов	23 820,50	4,18	22 191,35	5,34	44 186,65	5,00
Чайка	5 897,10	1,03	6 259,30	1,51	11 620,90	1,32
Аркадія	2 268,05	0,40	3 380,85	0,81	6 262,50	0,71
Ювілейний	1 987,30	0,35	1 134,40	0,27	3 690,55	0,42
Франц. Бульвар 3***	9 487,40	1,66	13 663,50	3,29	26 525,45	3,00
Франц. Бульвар 4***	5 344,40	0,94	10 530,55	2,53	18 480,85	2,09
Франц. Бульвар 5***	5 178,25	0,91	6 493,95	1,56	12 959,15	1,47
Королівська персона	567,65	0,10	93,10	0,02	1 030,80	0,12
Франсуа Нуво	567,75	0,10	0,00	0,00	780,75	0,09
Француз V.S.	-	-	849,65	0,20	1 416,90	0,16
Француз V.S.O.P.	-	-	656,40	0,16	1 223,60	0,14
ЕСТЕ V.S.O.P.	5,00	0,00	633,30	0,15	1 259,55	0,14
ЕСТЕ V.V.S.O.P.	5,00	0,00	340,45	0,08	775,95	0,09
ЕСТЕ X.O.	5,00	0,00	340,80	0,08	694,40	0,08
Одеса	499,24	0,09	464,87	0,11	864,92	0,10
Україна	163,17	0,03	54,25	0,01	163,24	0,02
Київ	86,38	0,02	31,92	0,01	118,58	0,01
Русь	63,77	0,00	86,31	0,02	150,43	0,02
Золотий Дюк	118,02	0,02	79,52	0,02	166,18	0,02
Разом коньячних виробів	302 672	53,10	272 459,00	65,5	552 127,00	62,5
Горілка						
Шустов №1	37 636,40	6,60	15 726,30	3,8	45 670,35	5,20
Шустов №2	84 884,05	14,90	23 577,45	5,7	72 835,00	8,20
Шустов №5	4 437,00	0,78	1 180,35	0,28	2 662,25	0,30
Шустов №7	17 016,15	2,98	6 634,15	1,60	22 400,10	2,53
Селект. Перша вінтажна	2 455,40	0,43	4 926,15	1,19	21 567,15	2,44
Селект Злаковий бленд	2 194,40	0,38	3 164,40	0,76	16 122,40	1,82
Селект Рябина	1 093,20	0,19	1 770,40	0,43	10 249,55	1,16
Селект трав'яний бленд	-	-	1 391,25	0,33	1 391,25	0,16
Селект клюква	-	-	1 393,75	0,34	1 393,75	0,16
Шустов Преміум	3 975,00	0,70	2 952,13	0,71	6 201,20	0,70
Шустов Гладка	-	-	1 411,20	0,34	1 411,20	0,16
Шустов Люкс	5 270,31	0,92	886,79	0,21	9 597,04	1,09
Разом горілчанних виробів	158 962	27,90	65 014,00	15,60	211 501,00	23,90

Показник	II півр. 2005		II півр. 2006		2006	
	дал.	%	дал.	%	дал.	%
Шампанське						
Французький бульвар біле.	-	-	26 428,80	6,36	45 842,55	5,20
Французький бульвар червоне.	-	-	1 169,55	0,28	1 169,55	0,10
Французький бульвар люкс біле.	14 224,58	2,49	0,00	0,00	803,85	0,10
Советское (сухе)	1 768,95	0,31	944,25	0,23	1 994,55	0,20
Советское (н/сухе)	5 291,70	0,93	2 646,45	0,64	5 527,05	0,60
Советское (н/солодке)	70 953,30	12,44	34 060,95	8,19	47 242,95	5,3
Советское (солодке)	12 399,90	2,17	5 669,63	1,36	8 822,93	1,00
Советское (брют)	2 529,45	0,44	1 371,30	0,33	2 450,55	0,30
Червоне ігристе (н/солодке)	1 119,60	0,20	-	-	273,25	0,00
Червоне ігристе (солодке)	277,20	0,05	-	-	0,00	0,00
Разом шампанських вин:	108 565	19,00	72 291,00	17,40	114 128,00	12,90
Вино						
Каберне червоне (сухе)	-	-	3 105,00	0,75	3 105,00	0,4
Мерло червоне (сухе)	-	-	2 817,00	0,68	2 817,00	0,3
Разом вин:	-	-	5 922,00	1,40	5 922,00	0,70
Разом виноробної та лікєро-горілчаної продукції	570 199	100,00	415 686,00	100,00	883 678,00	100,00

Структура реалізації готової продукції ОКЗ, у розрізі торгових марок, відповідає структурі виробництва. Загалом, за результатами 2006 року аналізованим підприємством було реалізовано виноробної та лікєро-горілчаної продукції на суму 242 255,6 тис. грн. що на 16,4% перевищує показник 2005 року (Таблиця 2.3).

Таблиця 2.3. Структура реалізації готової продукції ЗАТ «Одеський коньячний завод» за II квартал 2005 року – 2006 рік.

Вид продукції	Ринок України		Експорт		Разом	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
II півр. 2005						
Коньяк	83 530,7	70,1	859,5	0,7	84 390,2	70,8
Водка	22 521,9	18,9	741,6	0,6	23 263,5	19,5
Шампанське	9 396,2	7,9	0,6	0,0	9 396,8	7,9
Вино	2 056,4	1,7	0,0	0,0	2 056,4	1,7
Інші	10,7	0,0	0,0	0,0	10,7	0,0
Разом виноробної та лікєро-горілкової продукції	117 516,0	98,7	1 601,6	1,3	119 117,6	100,0
II півр. 2006						
Коньяк	94 395,3	78,9	244,2	0,2	94 639,5	79,1
Водка	14 055,5	11,7	567,5	0,5	14 623,0	12,2
Шампанське	9 906,9	8,3	166,7	0,1	10 073,6	8,4
Вино	331,1	0,3	0,0	0,0	331,1	0,3
Інші	8,3	0,0	0,0	0,0	8,3	0,0
Разом виноробної та лікєро-горілкової продукції	118 697,1	99,2	978,4	0,8	119 675,5	100,0
2006 рік						
Коньяк	176 074,9	72,7	861,9	0,4	176 936,7	73,0
Водка	39 085,6	16,1	1 540,7	0,6	40 626,3	16,8
Шампанське	15 277,8	6,3	250,0	0,1	15 527,8	6,4
Вино	520,1	0,2	8 634,5	3,6	9 154,6	3,8
Інші	10,2	0,0	0,0	0,0	10,2	0,0
Разом виноробної та лікєро-горілкової продукції	230 968,6	95,3	11 287,0	4,7	242 255,6	100,0

У II півріччі 2006 року обсяг реалізації готової продукції ЗАТ «Одеський коньячний завод» збільшився відносно аналогічного періоду минулого року на 0,5%, до 119 675,5 тис. грн. У цьому періоді простежувалася тенденція до збільшення у структурі реалізації питомої ваги коньячних виробів з 70,8% до 79,1%, незначного збільшення з 7,9% до 8,4% реалізації шампанського поруч із зменшенням горілчаних виробів з 19,5% до 12,2% та вина з 1,7% до 0,3%. Хоча слід відмітити, що за підсумками 2006 року питома вага реалізації коньячних виробів і шампанського зменшилася відповідно до 73,0% і 6,4% у той час як обсяг реалізації горілчаних виробів і вина збільшився відповідно до 16,8% і 3,8%.

Слід відмітити у II півріччі 2006 року тенденцію до скорочення питомої ваги експорту продукції з 1,3% до 0,8% відносно аналогічного періоду минулого року, хоча обсяг експорту за результатами 2006 року збільшився і мав питому вагу у структурі реалізації – 4,7% здебільшого за рахунок експорту у I півріччі 2006 року винних виробів.

Питома вага собівартості коньяку у продажній ціні за результатами 2006 року зменшилась на 4 п.п. і становила 41,8%, проте найбільшою за результатами 2006 року є питома вага собівартості одиниці продукції горілок, яка збільшилась

протягом року на 32,8% до 81,5 грн./дал., що пов'язано з порівняно високими витратами на допоміжні матеріали.

За підсумками 2006 року рентабельність коньяків збільшилась з 118% до 139%, горілки з 2,3% до 10,3%, а шампанських вин становила 21,3% на відміну від 2005 року, де собівартість шампанського перевищувала ціну реалізації.

Процес виробництва коньяку є найтривалішим, порівняно з виробництвом інших видів виноробної та горілчаної продукції. Найдовшим є період витримки коньячних спиртів (не менше 3 років), тоді як витрати на цей період є мінімальними. Отже, рентабельність продукції є досить високою, проте відбувається відволікання коштів в оборотний капітал, що негативно впливає на грошовий потік Підприємства.

У результаті використання аналізованим підприємством у виробництві власного коньячного спирту, виробнича собівартість коньяку у майбутньому скорочуватиметься.

Організація закупівельної діяльності

Сектор закупівель ОКЗ входить до складу відділу логістики, що включає закупівлю (постачання), транспортування та збут готової продукції. Крім того, відділ логістики здійснює замовлення всіх комплектуючих, допоміжних матеріалів, техніки і устаткування заводу на умовах проведення тендеру. Управління закупками відбувається на підставі складеного плану закупок і витрат на місяць з щотижневою розбивкою надходжень матеріалів на склад.

Основними виробничими затратами на виготовлення продукції ОКЗ є: сировина, допоміжні матеріали (пляшка, етикетка, ковпачок, акцизна марка, короб, піддон) заробітна плата, паливо та енергія, загальновиробничі витрати, адміністративні витрати і витрати на збут, інші операційні витрати. Більше ніж 50% всіх виробничих затрат на 1 дал. продукції припадає на сировину (переважно виноматеріал) та допоміжні матеріали.

Більшість постачальників сировини (переважно виноматеріалу) є географічно наближеними до аналізованого підприємства (Одеська область), що мінімізує транспортні видатки та ризики, пов'язані з доставкою сировини. Структуру закупівель сировини та комплектуючих за даними 2006 року наведено у таблиці (Таблиця 2.4).

Таблиця 2.4. Структура закупівель сировини та комплектуючих за 2006 р.

Вид сировини, ТМЦ	Затрати на придбання					
	I півр. 2006		II півр. 2006		2006	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Сільгоспродукція	47 483,76	51,47	85 448,79	39,78	132 932,55	43,29
Виноматеріал коньячний	13 582,02	14,72	33 870,94	15,77	47 452,96	15,45
Спирт коньячний	1 925,10	2,09	8 552,76	3,98	10 477,86	3,41
Пляшки коньячна	5 114,78	5,54	5 344,86	2,49	10 459,64	3,41
Бути	-	-	10 250,71	4,77	10 250,71	3,34
Цистерна	-	-	9 322,90	4,34	9 322,90	3,04
Перегонний апарат	-	-	4 781,14	2,23	4 781,14	1,56
Пляшка горілчана	2 374,72	2,57	2 006,94	0,93	4 381,66	1,43
Ковпачки коньячні	1 884,43	2,04	2 002,78	0,93	3 887,21	1,27
Короба	1 304,37	1,41	1 736,34	0,81	3 040,71	0,99
Етикетка	1 186,94	2,05	1 674,02	0,78	2 860,96	0,93
Виноматеріал шампанський	1 753,61	1,90	619,77	0,29	2 373,38	0,77
Спирт ректифікат	1 375,48	1,49	923,76	0,43	2 299,24	0,75
Пляшка шампанська	1 846,09	2,00	-	-	1 846,09	0,60
Лоза винограду	1 782,35	1,93	-	-	1 782,35	0,58
Автомобіль вантажний ВОЛЬВО	-	-	1 451,39	0,68	1 451,39	0,47
Стовпчики виноградні	-	-	1 270,52	0,59	1 270,52	0,41
Паливо	992,63	1,08	259,02	0,12	1 251,65	0,41
Ковпачки горілчані	779,96	0,84	441,28	0,21	1 221,24	0,40
Пляшка	1 212,26	1,31	-	-	1 212,26	0,39
Ковпачки	800,14	0,87	374,25	0,17	1 174,39	0,38
Бочка дубова	949,68	1,03	-	-	949,68	0,31
Тубус	347,65	0,38	587,93	0,27	935,58	0,31
Коробочки	250,65	0,27	401,61	0,19	652,26	0,21
Напівпричеп KOGEL	-	-	646,05	0,30	646,05	0,21
Пробка коркова	289,76	0,31	350,00	0,16	639,76	0,21
Піддони	38,86	0,04	229,48	0,11	268,34	0,09
Інше	4 979,44	5,40	42 269,18	19,68	47 248,62	15,39
Разом:	92 254,66	100	214 816,38	100	307 071,04	100

У II півріччі 2006 року ОКЗ суттєво збільшив витрати на придбання сировини: обсяги закупівлі сільгоспродукції збільшились на 37 965,0 тис. грн. (43,3% усіх закупівель); обсяги закупівлі виноматеріалу коньячного збільшились на 20 288,92 тис. грн. (15,45% усіх закупівель). Постачальником сільгоспродукції є ТОВ «АПТД СГ», виноматеріал постачають дев'ять підприємств, основними з яких є ТОВ «Вектор-М Плюс», ВАТ «Харчовик», ТОВ «Торгово-промислова спілка», ТОВ «Виноградна Долина», ТОВ «Югвинпром». Решту обсягу займають сировина і комплектуючі, питома вага кожного з яких у структурі закупівель займає не більше ніж 4,0%.

Переважає більшість постачальників ОКЗ є українськими підприємствами. З іноземних постачальників: постачальники коньячного спирту з Грузії і Молдови, постачальник лози винограду з Сербії і Чорногорії, постачальник дубових бочок з Угорщини, постачальники деяких видів пляшок з Молдови і Німеччини.

Організація збутової діяльності

До лютого 2006 року збут продукції на 80-90% здійснювався через ТОВ «ТД Мегаполіс» (м. Запоріжжя), яке є найбільшим дистриб'ютором алкогольної продукції в Україні (Таблиця 2.5). З 2006 року ЗАТ «Одеський коньячний завод» ініціювало припинення співпраці з ТОВ «ТД Мегаполіс», мотивуючи це зміною стратегії свого розвитку. Правлінням ОКЗ було прийнято рішення про розширення кількості дистриб'юторів в Україні у зв'язку із підвищенням конкуренції та враховуючи практику національних брендів. Нова схема роботи – дистрибуція продукції через систему регіональних дистриб'юторів, що контролюється відділом продажів.

Таблиця 2.5. Відомості про основних покупців продукції ЗАТ «Одеський коньячний завод» за II півріччя 2006 р.

Вид продукції	Назва компанії-покупця	Країна	Кількість реалізованої продукції		
			дал.	тис. грн.	%
Коньяк	ТБ "Мегаполіс"	Україна	108 352	37 920,3	31,7
	ТОВ «Джерело»	Україна	14 922	5 686,3	4,8
	ТОВ «Торгова компанія Укрюгторг»	Україна	8 642	3 164,6	2,7
	ТОВ «Кронос-Інвест»	Україна	12 633	4 222,5	3,5
	ТОВ «Прикарпатський торговий дім»	Україна	10 789	3 552,2	3,0
	ПП. ТК «Сальве»	Україна	4 087	1 427,9	1,2
	ПФ «Свіфт»	Україна	4 333	1 584,7	1,3
	ТОВ «Сатурн-Сервіс»	Україна	4 596	1 545,7	1,3
	ПП. «Логос+»	Україна	2 886	1 371,1	1,2
	Інші	Україна	96 083	33 920,0	28,3
	Експорт	-	820	244,2	0,2
Разом коньяків	-	-	268 143	94 639,5	79,2
Горілка	ТБ "Мегаполіс"	Україна	14 837	3 089,3	2,6
	ТОВ «Джерело»	Україна	7 571	1 753,3	1,5
	ТОВ «Торгова компанія Укрюгторг»	Україна	471	99,3	0,1
	ТОВ «Кронос-Інвест»	Україна	5 339	981,0	0,8
	ТОВ «Прикарпатський торговий дім»	Україна	1 519	246,1	0,2
	ПП. ТК «Сальве»	Україна	2 038	399,0	0,3
	ПФ «Свіфт»	Україна	1 445	281,1	0,2
	ТОВ «Сатурн-Сервіс»	Україна	3 156	622,9	0,5
	ПП. «Логос+»	Україна	2 877	661,1	0,6
	Інші	Україна	30 328	5 922,5	4,9
	Експорт	-	3 712	567,5	0,5
Разом горілчанних виробів	-	-	73 293	14 623,1	12,2
Шампанське	ТБ "Мегаполіс"	Україна	25 762	3 132,9	2,6
	ТОВ «Торгова компанія Укрюгторг»	Україна	20 411	2 513,3	2,1
	ТОВ «Прикарпатський торговий дім»	Україна	4 241	502,9	0,4
	ПП. ТК «Сальве»	Україна	4 482	549,4	0,5
	ПФ «Свіфт»	Україна	3 848	456,7	0,4
	ТОВ «Сатурн-Сервіс»	Україна	829	101,6	0,1
	ПП. «Логос+»	Україна	642	71,0	0,1
	Інші	Україна	20 048	2 579,0	2,2
	Експорт	-	8 192	166,7	0,1
Разом шампанських вин	-	-	88 455	10 073,5	8,5
Вино	Інші	Україна	417	331,1	0,3
Інше	-	Україна	7	8,3	0,0
Разом	-	-	430 313	119 675,5	100,00

Проте, проаналізувавши результати досягнуті у I півріччі 2006 року, правлінням ЗАТ «Одеський коньячний завод» було прийнято рішення про продовження співробітництва в сфері продажів і вистриб'юції з ТОВ «ТД «Мегаполіс», про що було укладено Договір від 1 листопада 2006 року.

Частка реалізації продукції через ТОВ «ТД «Мегаполіс» за результатами II півріччя 2006 року знизилась до 36,9%, в тому числі компанія реалізувала 40,1% коньячних виробів, 21,1% – горілчаних і 31,1% – шампанських вин, на відміну від результатів 2005 року де ТОВ «ТД «Мегаполіс» реалізовувало продукції кожного зазначеного виду на рівні 87,6% - 95,8%.

За результатами другої половини 2006 року перелік компаній-покупців лікеро-горілчаної продукції ЗАТ «Одеський коньячний завод» розширився, зокрема до нього увійшли: ТОВ «Джерело», ТОВ «ТК «Укрюгторг», ТОВ «Кронос-Інвест», ТОВ «Прикарпатський торговий дім», ПП «ТК Сальве», ПФ «Свіфт», ТОВ «Сатурн-Сервіс». Серед них, найбільші закупівлі здійснював ТОВ «Джерело» - 6,3% від всього обсягу реалізації II півріччя 2006 року.

Переважає більшість всієї продукції, що виробляє ОКЗ, реалізується на внутрішньому ринку. Експорт продукції відбувається переважно в Білорусь. Оплата за продукцію здійснюється в безготівковій формі.

У 2006 році порівняно з 2005 роком підприємство збільшило обсяги виробництва на 2,6% до 1 128,6 тис. дал. Стратегія заводу спрямована на поступове збільшення обсягів виробництва коньяку поруч із зменшенням виробництва горілки і шампанського. Так, протягом 2006 року виробництво коньяку збільшилось на 4,5%, до 552,1 тис. дал., що склало 62,5% від виробництва лікеро-горілчаної продукції. Майже 30% усієї виробленої продукції складало виробництво коньяку «Десна». На фоні загального зменшення виробництва горілок зростає виробництво горілки «Селект», а серед шампанських вин зменшено виробництво усіх видів шампанського «Советское» і розпочато виробництво шампанського «Французький бульвар». Протягом 2006 року підприємством реалізовано лікеро-горілчаної продукції на суму 242 255,6 тис. грн., що на 14,1% перевищило аналогічний показник попереднього року, причому обсяг реалізації у II півріччі 2006 року на 0,5% перевищив обсяг реалізації аналогічного періоду минулого року. Питома вага експорту у структурі реалізації у 2006 році складала 3,6%, переважно сформованого за рахунок вина.

До лютого 2006 року збут продукції ОКЗ на 80-90% здійснювався через ТОВ «ТД Мегаполіс», яке є найбільшим дистриб'ютором алкогольної продукції в Україні. ЗАТ «Одеський коньячний завод» ініціювало припинення співпраці з ТОВ «ТД Мегаполіс», виходячи зі стратегії спрямованої на розширення кількості дистриб'юторів, але проаналізувавши результати досягнуті у I півріччі 2006 року, у листопаді було продовжено співробітництво з ТОВ «ТД «Мегаполіс», частка реалізації продукції якого за результатами II півріччя 2006 року знизилась до 36,9%. Питома вага реалізації найбільшого з інших дистриб'юторів за результатами II півріччя 2006 року склала 6,3%.

3. Фінансовий аналіз

Аналіз структури балансу ЗАТ «Одеський коньячний завод»

Протягом IV кв. 2006 року валюта балансу ЗАТ «Одеський коньячний завод» зменшилась з 379 000,0 тис. до 375 014,0 тис. грн., або на 1% за рахунок зменшення оборотних активів підприємства (Рисунок 4.1).

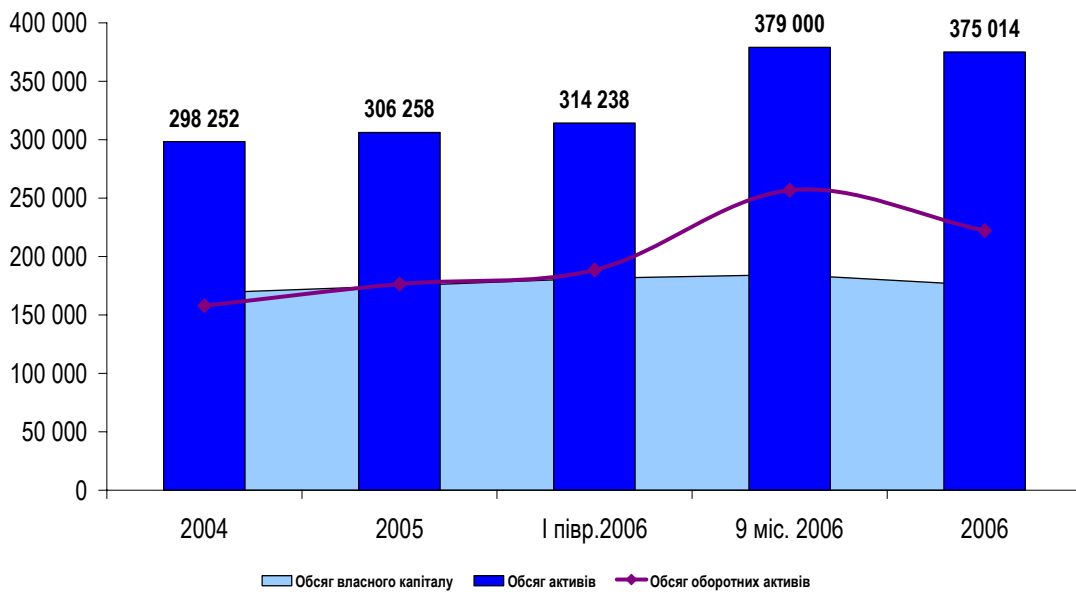

Рисунок 3.1. Динаміка балансових показників ЗАТ «Одеський коньячний завод», тис. грн.

Оборотні активи

У структурі балансу переважають оборотні активи, питома вага яких станом на 31.12.2006 р. дорівнювала 59,2% (222 043,0 тис. грн.). Станом на 31.12.2006 р. оборотні активи склалися з запасів (70,9%, або 157 346,0 тис. грн.), дебіторської заборгованості (20,3%, або 45 044,0 тис. грн.), грошових коштів (1,0%, або 2 179,0 тис. грн.) та інших оборотних активів (7,9%, або 17 474,0 тис. грн.).

Запаси на кінець 2006 року переважно сформовані незавершеним виробництвом (Таблиця 3.1) на суму 120 405,0 тис. грн. Протягом IV кварталу 2006 року залишки незавершеного виробництва збільшились на 9,2%.

Таблиця 3.1. Структура незавершеного виробництва ЗАТ «Одеський коньячний завод», станом на 31.12.2006 р. тис. грн.

№ з/п	Групи	Значення показника, тис. грн.
1	Виробництво коньячного спирту	1 301,0
2	Спирт на витримке	96 619,0
3	Напівфабрикати (коньяк на відпочинку, горілка, шампанське)	18 790,0
4	Інше	3 695,0
Разом:		120 405,0

За даними, наведеними в таблиці, станом на 31.12.2006 р. понад 80% незавершеного виробництва складає коньячний спирт на витримке.

Виробничі запаси протягом IV кв. 2006 року збільшилися на 25,9% до 25 765,0 тис. грн., за цією статтею компанія обліковує сировину та напівфабрикати на суму 17 131,0 тис. грн., тару та тарні матеріали – 6 276,0 тис. грн., матеріали сільськогосподарського призначення – 1 426,0 тис. грн., а також паливо, будматеріали та запасні частини.

Протягом IV кварталу 2006 року залишки готової продукції збільшились з 5 523,0 тис. до 8 823,0 тис. грн., а залишки товарів з 169,0 тис. до 2 352,0 тис. грн.

Наступною значною складовою в оборотних активах підприємства є дебіторська заборгованість, яка протягом IV кв. 2006 року зменшилась до 45 044,0 тис. грн. Дебіторська заборгованість переважно складається з дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги, яка протягом 2006 року збільшилась на 29,1%, до 44 561,0 тис. грн. (Таблиця 3.2). Резерв сумнівних боргів компанія не обліковує.

Станом на 31.12.2006 р. основним дебітором ОКЗ на суму 11 443,0 тис. грн. був ТОВ «ТД «Мегаполіс», питома вага заборгованості якого протягом 2006 року збільшилась з 23,2% до 25,7%. Питома вага інших дебіторів не перевищує 5,2%.

Станом на 31.12.2006 р. дебіторська заборгованість Товариства по передплаті за рекламні послуги становила 2 443,4 тис. грн.

Таблиця 3.2. Структура дебіторської заборгованості ЗАТ «Одеський коньячний завод», станом на 31.12.2006 р. тис. грн.

№ з/п	Контрагент	Предмет заборгованості	01.01.2006 р.		31.01.2006 р.	
			тис. грн.	%	тис. грн.	%
1.	ТОВ «ТД «Мегаполіс»	Товари	8 007,6	23,2	11 443,0	25,7
2.	ПП «Логос+»	Товари	1 499,6	4,3	2 331,1	5,2
3.	ТОВ «Цинандалі+»	Коньячний спирт	-	-	1 960,2	4,4
4.	ТОВ «Кронос-Інвест»	Товари	-	-	1 862,0	4,2
5.	ТОВ «ТК Укрюторг»	Товари	-	-	1 792,2	4,0
6.	ТОВ «Метро Кеш енд Кері Україна»	Товари	48,1	0,1	1 476,0	3,3
7.	ТОВ «Селект Трейдинг»	Послуги з дослідження ринку	-	-	1 076,3	2,4
8.	SC Sudvincom	Коньячний спирт	-	-	877,1	2,0
9.	Альфа Народне радіо	Послуги з реклами	-	-	760,1	1,7
10.	СПД Павловський В. Г.	Товари	-	-	757,7	1,7
11.	ТОВ «Міжрегіональні ресурси ЛТД»	Товари	-	-	752,8	1,7
12.	ТОВ «Севсервіс-Мова»	Товари	-	-	624,9	1,4
13.	ТОВ «Джерело»	Товари	-	-	612,2	1,4
14.	ПКПК «Прем'єр»	Товари	-	-	580,7	1,3
15.	Інші	-	23 662,9	68,6	11 610,4	39,5
Разом дебіторська заборгованість:			34 506,0	100,0	44 561,0	100,0

Залишки грошових коштів на рахунках компанії протягом IV кв. 2006 року збільшилися з 1 363,0 тис. до 2 179,0 тис. грн., що на 474,0 тис. грн. менше, ніж на кінець 2005 року.

Протягом IV кв. 2006 року суттєво збільшились інші оборотні активи підприємства (у 2,3 рази, до 17 474,0 тис. грн.), за якими підприємство обліковує відшкодування з ПДВ.

Необоротні активи

Необоротні активи підприємства збільшились протягом IV кв. 2006 р. на 26,1%, до 153 839,0 тис. грн. Збільшення відбувалось переважно за рахунок збільшення незавершеного будівництва і основних засобів. Незавершене будівництво збільшилось з 6 456,0 тис. до 11 020,0 тис. грн., основні засоби з 108 061,0 тис. до 133 199,0 тис. грн. Станом на 31.12.2006 р. основні засоби склалися з:

Таблиця 3.3. Структура основних засобів ЗАТ «Одеський коньячний завод», станом на 31.12.2006 р. тис. грн.

№ з/п	Розшифровка	Значення показника, тис. грн.
1.	Будинки споруди та передавальні пристрої	74 661,0
2.	Машини та обладнання	46 459,0
3.	Транспортні засоби	5 620,0
4.	Інструменти, прилади, інвентар	2 322,0
5.	Інші основні засоби	912,0
6.	Інвентарна тара	3 225,0
Разом:		133 199,0

Найвагомішими статтями основних засобів компанії станом на 31.12.2006 р. були будинки споруди і передавальні пристрої – на суму 74 661,0 тис. грн. і машини та обладнання – на суму 46 459,0 тис. грн. Також у складі основних засобів обліковувалися транспортні засоби, інструменти, прилади та інвентар, інші основні засоби і інвентарна тара.

Пасиви

Протягом IV кв. 2006 р. довгострокові зобов'язання підприємства збільшилися на 10,0%, до 83 548,0 тис. грн., а протягом усього 2006 року відбулось збільшення довгострокових зобов'язань у 2,7 рази. На кінець 2006 року довгострокові зобов'язання в повному обсязі представлені довгостроковими кредитами банку і склали 22,3% від пасивів.

Поточні зобов'язання у IV кв. 2006 р. зазнали незначного зменшення на 2,1% до 114 435,0 тис. грн., а протягом всього 2006 року збільшилися на 13,6%. На кінець 2006 року за рахунок поточних зобов'язань сформовано 30,5% пасивів, поточні зобов'язання представлені переважно короткостроковими кредитами банків (61 500,0 тис. грн.) та кредиторською заборгованістю за товари, роботи, послуги (47 619,0 тис. грн.).

Заборгованість підприємства за короткостроковими кредитами банків у IV кварталі 2006 року збільшилась у 7,7 рази до 61 500,0 тис. грн.

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги протягом 2006 року збільшилась на 1,5%, а протягом IV кв. 2006 р. зменшилась з 97 933,0 тис. грн. до 47 619,0 тис. грн. Станом на кінець 2006 року найбільшою є заборгованість аналізованого підприємства до АПТД СГ за сільгоспродукцію на суму 9 005,9 тис. грн., чи 18,9% всієї кредиторської заборгованості. Кредиторська заборгованість ЗАТ «Одеський коньячний завод» є досить диверсифікованою, у її складі має місце заборгованість за устаткування, виноматеріал, комплектуючі та послуги, якою більшість контрагентів не перевищує 3,7% і переважно це заборгованість за сировину і устаткування (Таблиця 3.5).

Таблиця 3.4. Структура кредиторської заборгованості за товари, роботи і послуги ЗАТ «Одеський коньячний завод», станом на 31.12.2006 р. тис. грн.

№ з/п	Контрагент	Предмет заборгованості	Вел-на на початок періоду		Вел-на на кінець періоду	
			тис. грн.	%	тис. грн.	%
1.	АПТД СГ	сільгоспродукція	542,3	1,2	9 005,94	18,9
2.	ТОВ «Українська сировина»	сировина	6 960,6	14,8	6 948,86	14,6
3.	Ф-ма Загорнова	послуги	2 228,9	4,7	4 180,74	8,8
4.	CHARLTON EXPORTS LLP	послуги	-	-	4 166,25	8,7
5.	ТОВ «Укрпром»	устаткування	3 736,3	8,0	3 674,83	7,7
6.	ТОВ «Торгово-промислова спілка»	виноматеріал	-	-	1 783,58	3,7
7.	ЗАТ «Шустов-спирт»	товари	-	-	1 743,89	3,7
8.	АТЗТ «Комбінат	пляшка	-	-	1 263,29	2,7
9.	ВАТ «Харчовик»	виноматеріал	-	-	1 096,45	2,3
10.	ТОВ «Бау-снаб»	устаткування	-	-	1 059,80	2,2
11.	ТОВ «Догма-Групп»	виноматеріал	-	-	923,07	1,9
12.	ТОВ «Холд Стронг Групп»	виноматеріал	-	-	918,41	1,9
13.	ТОВ «Вінодел»	виноматеріал	-	-	806,23	1,7
14.	АСТ «Украгро»	устаткування	-	-	663,60	1,4
15.	АТ «Росса»	допоміжні матеріали	709,8	-	606,61	1,3
16.	ТОВ «Виноградна долина»	виноматеріал	-	-	554,47	1,2
17.	СПД Городниченко	устаткування	-	-	503,00	1,1
18.	ТОВ «Брют»	устаткування	537,8	-	495,77	1,0
19.	Інші	-	33 291,7	70,9	4 658,97	34,1
Разом кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги			46 926,0	100,0	47 619,0	100,0

Власний капітал підприємства протягом 2006 року збільшився на 526,0 тис. грн. до 175 416,0 тис. грн., хоча питома вага власного капіталу у пасивах за той же період зменшилась на 10,3 в.п. і станом на кінець 2006 року дорівнювала 46,8%. Збільшення власного капіталу відбулось, в основному, за рахунок збільшення залишків нерозподіленого прибутку, які протягом року збільшились на 411,0 тис. грн. і на кінець року становили 34 232,0 тис. грн.

Станом на 31.12.2006 р. власний капітал Товариства складався зі статутного капіталу на суму 90 594,0 тис. грн. і іншого додаткового капіталу на суму 50 137,0 тис. грн. Інший додатковий капітал 60% (29 936 тис. грн.) складається з суми дооцінки ТМЦ та на 33% (16 639 тис. грн.) з вартості патентів (в нематеріальних активах відображені витрати, а джерелом є додатковий капітал).

Отже, протягом IV кв. 2006 року валюта балансу ЗАТ «Одеський коньячний завод» зменшилась з 379 000,0 тис. до 375 014,0 тис. грн., або на 1% за рахунок зменшення оборотних активів підприємства. У структурі балансу переважають оборотні активи, питома вага яких станом на 31.12.2006 р. дорівнювала 59,2% (222 043,0 тис. грн.). Станом на 31.12.2006 р. оборотні активи склалися переважно з запасів (70,9%, або 157 346,0 тис. грн.) та дебіторської заборгованості (20,3%, або 45 044,0 тис. грн.). Необоротні активи підприємства збільшилися протягом IV кв. 2006 р. на 26,1%, до 153 839,0 тис. грн., переважно за рахунок збільшення незавершеного будівництва і основних засобів. Протягом IV кв. 2006 р. довгострокові зобов'язання підприємства збільшилися на 10,0% до 83 548,0 тис. грн. Поточні зобов'язання у IV кв. 2006 р. зазнали незначного зменшення на 2,1% до 114 435,0 тис. грн., на кінець 2006 року поточні зобов'язання представлені короткостроковими кредитами банків (61 500,0 тис. грн.) та кредиторською заборгованістю за товари, роботи, послуги (47 619,0 тис. грн.). Власний капітал Товариства станом на 31.12.2006 р. становив 175 416,0 тис. грн., або 46,8% від всіх пасивів.

Аналіз показників ліквідності та фінансової стійкості

Показники ліквідності ЗАТ «Одеський коньячний завод» протягом II півріччя 2006 року суттєво не змінилися і перебувають окрім коефіцієнта абсолютної ліквідності на досить високому рівні (Таблиця 3.5). Чистий оборотний капітал компанії збільшився протягом звітного періоду на 23,8% та склав станом на 31.12.2006 р. 107 608,0 тис. грн.

Таблиця 3.5. Динаміка показників ліквідності та фінансової стійкості ЗАТ «Одеський коньячний завод» протягом 2004-2006 рр.

Показник	2004	2005	I півр. 2006	2006
Показники ліквідності				
Коефіцієнт загальної ліквідності, разів	1,56	1,75	1,86	1,94
Коефіцієнт швидкої ліквідності, разів	0,43	0,51	0,56	0,57
Коефіцієнт абсолютної ліквідності, разів	0,03	0,03	0,02	0,02
Чистий оборотний капітал, тис. грн.	56 623,00	75 768,00	86 897,00	107 608,0
Показники фінансової стійкості та стабільності				
Коефіцієнт фінансової незалежності, разів	0,57	0,57	0,58	0,47
Чистий робочий капітал, тис. грн.	32 670,00	45 303,00	55 927,00	23 007,00

Протягом II півріччя 2006 року внаслідок збільшення позикових коштів зменшилось значення коефіцієнта фінансової незалежності підприємства з 0,58 до 0,47 рази. Чистий робочий капітал зменшився з 55 927,0 тис. до 23 007,0 тис. грн. Додатне значення цього показника свідчить про перевищення обсягу власного капіталу над вартістю необоротних активів підприємства.

Аналіз фінансових результатів та показників рентабельності

Чистий дохід від реалізації продукції ЗАТ «Одеський коньячний завод» за результатами 2006 року становив 171 170,0 тис. грн., що на 19,2% перевищує аналогічний показник минулого року. Зокрема, протягом II півріччя 2006 року підприємство отримало чистий дохід на суму 85 790,0 тис. грн., який на 410,0 тис. грн. перевищив аналогічний показник I півріччя 2006 року.

За результатами діяльності IV кв. 2006 р. підприємство отримало чистий дохід від реалізації продукції на суму 52 694,0 тис. грн. (30,8% від чистого обсягу продажу всього 2006 року). Валовий прибуток за цей період становив 28 017,0 тис. грн., а рентабельність продукції збільшилась відносно показника 2006 року на 21,5 в.п., до 113,5%. Але враховуючи суттєве збільшення адміністративних витрат (14 707,0 тис. грн., що становить 49,1% адміністративних витрат всього 2006 року) і витрат на збут (20 939,0 тис. грн., що становить 59,6% витрат на збут всього 2006 року) підприємство у IV кв. 2006 року отримало від'ємний результат від операційної діяльності на суму (-) 6 312,0 тис. грн.; непокритий збиток (-) 9 166,0 тис. грн. За підсумками всього 2006 року підприємством було отримано чистий прибуток у сумі 490,0 тис. грн.

Витрати на збут у IV кв. 2006 р. склалися переважно з витрат на рекламу і маркетинг.

У I кв. 2007 року чистий обсяг продажу ЗАТ «Одеський коньячний завод» зменшився відносно аналогічного періоду попереднього року на 31,6%, до 33 638,0 тис. грн. Загальні витрати (адміністративні і витрати на збут) зменшились на 1 657,0 тис. грн. і становили 15 526,0 тис. грн., фінансові витрати склали – 2 653,0 тис. грн. Отже, за результатами I кв. 2007 року Товариство отримало непокритий збиток на суму (-) 6 374,0 тис. грн. внаслідок зниження чистого обсягу продажу нижче рівня беззбитковості, у I кварталі попереднього року чистий прибуток Товариства становив – 1 451,0 тис. грн.

Збиткова діяльність Емітента у I кв. 2007 року виникла через те, що після поновлення договору з дистрибутором – ТД «Мегаполіс», ОКЗ виробив і поставив останньому значний обсяг коньячних виробів (у грудні 2006 року близько 110,0 тис. дал.), що становило 20,0% від обсягу виробленого коньяку у 2006 році для формування резерву і продажу. Внаслідок чого виробництво і реалізація коньяку у I кв. 2007 року зменшились і це призвело до зниження чистого обсягу продажу і отримання непокритого збитку. У II кварталі 2007 року Товариство перейшло на звичайний ритм поставок і чистий обсяг реалізації має покращитись.

Таблиця 3.6. Динаміка показників рентабельності ЗАТ «Одеський коньячний завод» протягом 2004-2006 рр.

Показник	2004	2005	I півр. 2006	2006
Рентабельність продукції, %	81,3	72,9	80,9	92,0
Рентабельність продажів за операційним прибутком, %	4,2	8,3	12,0	5,6
Рентабельність продажів за чистим прибутком, %	0,9	4,3	7,7	0,3

Показник рентабельності продукції, порівнюючи з результатами 2005 і I півріччя 2006 рр., збільшився до 92,0%. Показники рентабельності за операційним та чистим прибутком підвищились у I півріччі 2006 року відносно рівня 2005 року, але за результатами всього 2006 року, враховуючи діяльність компанії у IV кварталі, зменшилися (Таблиця 3.6).

Аналіз показників ділової активності

Протягом 2006 року відбулося зменшення терміну обертання активів підприємства, разом із збільшенням терміну обертання оборотних активів і дебіторської заборгованості. Також зменшився термін обертання кредиторської заборгованості і запасів. Тривалість фінансового циклу збільшилась на 64 дні (Таблиця 3.7).

Таблиця 3.7. Динаміка показників ділової активності ЗАТ «Одеський коньячний завод» протягом 2004-2006 рр.

Показник	2004	2005	I півр. 2006	2006
Термін обертання активів, днів	1 004,14	781,88	663,16	750,15
Термін обертання оборотних активів, днів	596,52	432,38	390,07	450,77
Термін обертання дебіторської заборгованості, днів	125,58	79,29	198,48	111,25
Термін обертання кредиторської заборгованості, днів	361,79	165,21	238,30	129,22
Термін обертання запасів, днів	403,17	310,17	275,19	306,37
Тривалість фінансового циклу, днів	167	224	235	288

Збільшення тривалості фінансового циклу підприємства (середній строк між погашенням кредиторської та дебіторської заборгованостей) відволікає обігові кошти підприємства на більший термін і негативно впливає на обсяг операційного грошового потоку.

Аналіз руху грошових коштів

За результатами діяльності у 2006 році грошовий потік від операційної діяльності до змін у чистих оборотних активах (Таблиця 3.8) зменшився відносно попереднього року на 34,2%, до 15 154,0 тис. грн., враховуючи зміни в чистих оборотних активах грошовий потік від операційної діяльності за 2006 рік становив від'ємне значення у (-) 35 087,0 тис. грн.

Таблиця 3.8. Грошові потоки ЗАТ «Одеський коньячний завод» за 2003 - 2006 рр., тис. грн.

Показники	2003	2004	2005	2006
Операційна діяльність				
Чистий дохід від реалізації продукції	127 223,0	141 099,0	143 648,0	171 170,0
Собівартість реалізованої продукції	-63 374,0	-77 829,0	-83 066,0	-89157,0
Грошовий потік від реалізації продукції	63 849,0	63 270,0	60 582,0	82 013,0
Інші операційні доходи	180 453,0	163 874,0	132 468,0	174 407,0
Адміністративні витрати	-42 144,0	-39 326,0	-32 454,0	-29 959,0
Витрати на збут	-18 451,0	-17 530,0	-19 131,0	-35 119,0
Інші операційні витрати	-175 881,0	-164 402,0	-129 504,0	-181 831,0
Доходи від участі в капіталі	44 581,0	0,0	0,0	0,0
Інші витрати	-1 637,0	-506,0	-884,0	-1 210,0
Інші доходи	449,0	416,0	790,0	1 232,0
Фінансові витрати	-5 849,0	-3 870,0	-5 086,0	-8 232,0
Податок на прибуток	-100,0	-624,0	-752,0	-811,0
Амортизація	6 608,0	14 936,0	16 995,0	14 429,0
Втрати від участі в капіталі	-44 972,0	0,0	0,0	0,0
Прибуток / збиток від неопераційної діяльності	1 579,0	90,0	0,0	235,0
Грошовий потік від операційної діяльності до змін у чистих оборотних активах	8 485,0	16 328,0	23 024,0	15 154,0
Зміна оборотних активів	-151 297,0	102 054,0	-14 102,0	-46 048,0
Зміна поточних зобов'язань	89 278,0	-90 083,0	-32 096,0	-4 193,0
Сальдо доходів/ видатків майбутніх періодів	-2 915,0	3 370,0	4 179,0	0,0
Грошовий потік від операційної діяльності	-56 449,0	31 669,0	-18 995,0	-35 087,0
Інвестиційна діяльність				
Придбання необоротних активів	-14 944,0	-172,0	-9 225,0	-43 520,0
Придбання фінансових інвестицій	-42 652,0	-15 322,0	0,0	0,0
Інші інвестиційні доходи/витрати	31,0	-771,0	2,0	143,0
Реалізація необоротних активів	418,0	414,0	679,0	1 089,0
Реалізація фінансових інвестицій	44 581,0	0,0	0,0	0,0
Грошовий потік від інвестиційної діяльності	-12 566,0	-15 851,0	-8 544,0	-42 288,0
Фінансова діяльність				
Надходження власного капіталу	10 377,0	0,0	0,0	0,0
Надходження кредитів	126 469,0	30 663,0	58 866,0	135 334,0
Погашення тіла кредитів	-67 515,0	-44 964,0	-31 223,0	-58 057,0
Інші фінансові доходи/ витрати	0,0	0,0	109,0	0,0
Сплачені дивіденди	0,0	-94,0	-100,0	-119,0
Грошовий потік від фінансової діяльності	69 331,0	-14 395,0	27 652,0	77 158,0
Чистий грошовий потік	316,0	1 423,0	113,0	-217,0
Залишок коштів на початок періоду	801,0	1 117,0	2 540,0	2 653,0
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	-	-	-	-257,0
Залишок коштів на кінець періоду	1 117,0	2 540,0	2 653,0	2 179,0

Необхідно зазначити, що за статтею «інші операційні доходи» у 2006 році компанія обліковує дохід від експорту зерна на суму 118 138,0 тис. грн. і

реалізовану валюту, отриману за банківськими кредитами. За статтею «інші операційні витрати» обліковуються собівартість реалізованого зерна – 108 522,0 тис. грн., витрати комісонера при продажу зерна – 6 280,0 тис. грн., а також собівартість отриманої валюти за кредитами.

Протягом 2006 року, здійснюючи інвестиції в основний капітал, компанія придбала обладнання і транспортні засоби на суму 44 817,0 тис. грн., і враховуючи інші інвестиційні надходження і реалізацію необоротних активів на здійснення інвестиційної діяльності, підприємство витратило протягом 2006 року 43 585,0 тис. грн., що у 1,2 рази перевищило сальдо інвестиційних витрат 2003-2005 років.

У 2006 році надходження кредитних коштів ОКЗ становили 135 334,0 тис. грн., а погашення тіла отриманих раніше кредитів – 58 057,0 тис. грн. Враховуючи сплачені дивіденди і інші платежі, рух коштів від фінансової діяльності підприємства у 2006 році становив 77 158,0 тис. грн.

За підсумками 2006 року показник прибутку до виплат податків, відсотків та здійснення амортизаційних відрахувань (ЕВІТДА) скоротився відносно рівня 2005 року на 17,4% (Таблиця 3.9).

Таблиця 3.9. Таблиця показників покриття боргових зобов'язань ЗАТ «Одеський коньячний завод» за 2003 - 2006 рр.

Показник	2003	2004	2005	2006
Чистий прибуток, тис. грн.	99,0	1 302,0	6 173,0	490,0
Податок на прибуток, тис. грн.	100,0	624,0	752,0	811,0
Амортизація, тис. грн.	6 608,0	14 936,0	16 995,0	14 429,0
Відсотки за кредитами, тис. грн.	5 849,0	3 870,0	5 086,0	8 232,0
ЕВІТДА, тис. грн.	12 656,0	20 732,0	29 006,0	23 962,0
Виплата за основною сумою кредиту, тис. грн.	67 515,0	44 964,0	31 223,0	58 057,0
Всього виплати за відсотками і основною сумою кредиту, тис. грн.	73 364,0	48 834,0	36 309,0	66 289,0
ЕВІТДА/відсотки, рази	2,16	5,36	5,70	2,9
ЕВІТДА/всього виплати за кредитними ресурсами, рази	0,17	0,42	0,80	0,4

У 2006 році показник ЕВІТДА зменшився до 23 962,0 тис. грн. і збільшились процентні витрати за кредитами, внаслідок чого зменшився показник покриття витрат на обслуговування боргу до 2,9 рази. Необхідно зазначити, що збільшення виплат за основною сумою кредиту у 2006 році у 1,9 рази до 58 057,0 тис. грн. суттєво вплинуло на показник покриття загальних виплат за кредитними ресурсами, який у цьому періоді зменшився до 0,4.

Чистий рух коштів від операційної діяльності ЗАТ «Одеський коньячний завод» у 2006 році становив від'ємне значення у (-) 35 087,0 тис. грн., за рахунок збільшення оборотних активів і зменшення поточних зобов'язань що на 84,7% перевищує від'ємне значення 2005 року у (-) 18 995,0 тис. грн. Протягом 2006 року підприємство здійснило інвестиції в основний капітал на суму 43 520,0 тис. грн., що в 1,8 рази перевищило такі інвестиції за останні три роки і, враховуючи інвестиційні доходи і реалізацію необоротних активів, рух коштів у результаті інвестиційної діяльності склав від'ємне значення у (-) 43 585,0 тис. грн. Для фінансування своєї діяльності протягом аналізованого періоду підприємство отримало 135 334,0 тис. грн. кредитних коштів, а сплатило за кредитами 58 057,0 тис. грн., і враховуючи сплату дивідендів, грошовий потік за період становив 77 158,0 тис. грн. Отже, у 2006 році за рахунок отриманих кредитів підприємство фінансувало операційну і інвестиційну діяльність. Чистий рух коштів Товариства за 2006 рік становив від'ємне значення у 217,0 тис. грн., і враховуючи вплив зміни валютних курсів, залишок коштів ЗАТ «Одеський коньячний завод» на кінець 2006 року становив 2 179,0 тис. грн.

Відношення показника EBITDA до фінансових витрат на обслуговування боргу хоча і знизилось протягом 2006 року з 5,7 до 2,9 разів, але ще перебуває на достатньому рівні. Суттєве зниження показника покриття EBITDA загальних витрат за кредитними ресурсами з 0,8 до 0,4 разів вказує на недостатність у 2006 році власних коштів для погашення кредитних зобов'язань, за якими компанія розраховувалась, отримавши кредити на більш тривалий термін.

4. Аналіз боргових зобов'язань ЗАТ «Одеський коньячний завод»

4.1. Інформація про банківські позики

Станом на 31.12.2006 р. ЗАТ «Одеський коньячний завод» мало заборгованість за 11 кредитними договорами. Параметри цих зобов'язань наведені в таблиці (Таблиця 4.1).

Таблиця 4.1. Відомості про наявні банківські кредити ЗАТ «Одеський коньячний завод» станом на 31.12.2006 р.

№	Кредитор	Термін дії/ вид кредиту	Сума за договором, тис. грн.	Заборгованість станом на 30.09.2006 р., тис. грн.	Отримання кредитів у IV кв. 2006 р., тис. грн.	Погашення кредитів у IV кв. 2006 р., тис. грн.	Заборгованість за кредитами, станом на 31.12.2006 р., тис. грн.
1.	АБ «Південний»	04.11.2004 – 02.11.2007/ строковий	3 787,5	2 020,0	0,0	631,3	1 388,8
2.		19.08.2005 – 18.08.2009/ кред. лінія	20 200,0	19 644,5	0,0	1 666,50	17 978,0
3.		28.09.2006 – 28.09.2011/ кред. лінія	20 200,0	0,0	14 962,3	0,0	14 962,3
4.		07.02.2006 – 04.01.2007/ овердрафт	20 000,0	-	19 533,41	-	19 533,41
5.	АТ «Regionala Investiciju Banka», Латвія	24.11.2004 – 24.11.2007/ строковий	3 787,5	2 020,0	0,0	631,3	1 388,8
6.	«Jurgensen commercial corp.»	28.07.2006 – 28.01.2010/ строковий	55 550,0	0,0	42 480,6	0,0	42 480,6
7.	«ОТР»	28.12.2004 – 27.12.2007/ строковий	10 100,0	5 550,5	0,0	1 237,3	4 313,3
8.		19.08.2005 – 17.08.2010/ строковий	22 725,0	22 271,9	0,0	1 868,5	20 403,4
9.		19.08.2005 – 17.08.2007/ кред. лінія	10 100,0	5 550,5	0,0	1 237,3	4 313,3
10.	ВАТ «Укресімбанк»	15.06.2006 – 13.06.2007/ відн. кред. лінія	6 060,0	5 050,0	0,0	0,0	5 050,0
11.		10.08.2006 – 29.07.2011/ кред. лінія	26 260,0	15 150,0	0,0	0,0	15 150,0
Разом:			171 195,0	71 706,9	59 842,4	6 034,8	145 048,0

Сукупна балансова заборгованість за банківськими позиками протягом II півріччя 2006 року збільшилась у 2,1 рази і станом на 31.12.2006 р. складала 145 048,0 тис. грн. (38,7% від пасивів). Протягом IV кв. 2006 р. Підприємство

погасило кредитів на суму 6 034,8 тис. грн., а отримало – на 59 842,4 тис. грн., тобто різниця між надходженням і погашенням кредитних ресурсів за цей період становила 53 807,6 тис. грн.

Згідно з графіками погашення, до кінця 2007 року сума виплат за основними сумами заборгованостей за наявними позиками має скласти 46 460,0 тис. грн. (32,0% всієї заборгованості за банківськими позиками).

Об'єктами застави за кредитами банків виступають товари в обігу, устаткування, будівлі, сировина та транспорт.

Таблиця 4.2. Забезпечення за кредитами ЗАТ «Одеський коньячний завод»

№	Кредитор	Відсоткова ставка	Забезпечення		Погашені кредити		За боргованість за кредитами, станом на 20.02.2006 р., тис. грн.
			Найменування	Вартість, тис. грн.	з 01.01.2007 р. по 20.02.2007 р.	Погашені проценти	
1.	АБ «Південний»	11,0	Спирт коньячний	3 603,0	0,0	328,1	20 134,8
2.		11,9	Спирт коньячний	2 993,4	1 388,8	17,1	0,0
			Обладнання	2 264,6			
3.		11,9	Спирт коньячний	7 272,1	1 111,0	313,9	16 867,0
			Обладнання	21 347,3			
5.	АТ «Regionala Investiciju Banka», Латвія	10,0	Обладнання	5 848,6	479,8	220,8	1 111,0
6.	«Jurgensen commercial corp.»	2,0	-	0,00	0,0	0,0	42 480,6
7.	«ОТР»	11,3	Нерухомість	10 197,69	833,3	76,8	3 480,0
8.		11,3	Обладнання	11 423,41	1 717,0	385,4	19 166,2
9.		11,3	-		0,0	46,8	0,0
10.	ВАТ «Укррексімбанк»	10,8	Спирт коньячний	9 128,00	0,0	101,0	5 050,0
11.		10,8	Спирт коньячний	16 859,00	0,0	302,1	20 589,6
			Автотранспорт	847,00			
			Купажі коньячні	14 000,00			
			Нерухомість	7 363,00			
			Водний транспорт	594,00			
Разом:				113 741,1	5 529,8	1 792,0	145 048,0

Вартість предметів застави становить майже 37 556,4 тис. грн. Необхідно зазначити, що предметом застави за банківськими кредитами ЗАТ «Одеський коньячний завод» є також виробниче обладнання, яке орендує аналізоване підприємство у сторонніх компаній, а заставодавцями в цьому випадку виступають підприємства – власники.

Станом на 31.12.2006 р. ЗАТ «Одеський коньячний завод» мало 11 чинних кредитних договорів, сукупна сума заборгованості за якими дорівнювала 145 048,0 тис. грн. (38,7% від пасивів). Протягом IV кв. 2006 року різниця між отриманими і погашеними кредитними ресурсами становила 53 807,6 тис. грн., сума заборгованості за кредитами у IV кв. 2007 року збільшилась у 2,1 рази. У 2007 році ОКЗ має сплатити за основною сумою боргу 46 460,0 тис. грн., що становить 32,0% всієї заборгованості за банківськими позиками.

Висновок

Проведений аналіз фінансового становища, ринкової позиції та розвитку ЗАТ «Одеський коньячний завод» у рамках процедури оновлення кредитного рейтингу дозволяє підтвердити кредитний рейтинг позичальника **uaBBB**, із прогнозом **«стабільний»**.

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу рейтингування
підприємств промисловості та сфери послуг

Д. О. Мельник

Відповідальний фінансовий аналітик

О. В. Гришко

Додатки

Балансові дані ЗАТ «Одеський коньячний завод», тис. грн.

АКТИВИ	2004		2005		9 міс. 2006		2006		1 кв. 2007	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Необоротні активи	136 047,0	45,6	129 587,0	42,3	122 034,0	32,2	152 769,0	40,7	144 274,0	40,7
Нематеріальні активи	15 086,0	5,1	11 261,0	3,7	8 398,0	2,2	7 480,0	2,0	6 539,0	1,8
Незавершене будівництво	2 234,0	0,7	6 551,0	2,1	6 456,0	1,7	11 020,0	2,9	19 586,0	5,5
Основні засоби	117 658,0	39,4	110 705,0	36,1	106 110,0	28,0	133 199,0	35,5	118 130,0	33,3
Довгострокові фінансові інвестиції	1 069,0	0,4	1 070,0	0,3	1 070,0	0,3	1 070,0	0,3	19,0	0,0
Оборотні активи	157 824,0	52,9	176 469,0	57,6	256 764,0	67,7	222 043,0	59,2	210 008,0	55,3
Запаси:	114 286,0	38,3	125 520,0	41,0	134 073,0	35,4	157 346,0	42,0	165 187,0	46,6
виробничі запаси	21 248,0	7,1	28 401,0	9,3	19 084,0	5,0	25 765,0	6,9	25 730,0	7,3
Тварини на вирощуванні та відгодівлі	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0
незавершене виробництво	83 701,0	28,1	90 702,0	29,6	109 296,0	28,8	120 405,0	32,1	131 919,0	37,2
готова продукція	1 113,0	0,4	6 328,0	2,1	5 523,0	1,5	8 823,0	2,4	5 573,0	1,6
товари	8 224,0	2,8	89,0	0,0	169,0	0,0	2 352,0	0,6	1 964,0	0,6
Дебіторська заборгованість :	39 293,0	13,2	42 169,0	13,8	113 706,0	30,0	45 044,0	12,0	24 319,0	6,9
За товари, роботи, послуги	26 795,0	9,0	34 506,0	11,3	111 422,0	29,4	44 561,0	11,9	23 866,0	6,7
За розрахунками:	12 068,0	4,0	7 207,0	2,4	1 842,0	0,5	83,0	0,0	109,0	0,0
- з бюджетом	12 068,0	4,0	7 207,0	2,4	1 842,0	0,5	83,0	0,0	83,0	0,0
- із внутрішніх розрахунків	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інша поточна дебіторська заборгованість	430,0	0,1	456,0	0,1	442,0	0,1	400,0	0,1	344,0	0,1
Поточні фінансові інвестиції	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Грошові кошти та їх еквіваленти:	2 540,0	0,9	2 653,0	0,9	1 363,0	0,4	2 179,0	0,6	6 488,0	1,8
- в національній валюті	2 275,0	0,8	2 596,0	0,8	1 253,0	0,3	2 006,0	0,5	6 434,0	1,8
- в іноземній валюті	265,0	0,1	57,0	0,0	110,0	0,0	173,0	0,0	54,0	0,0
Інші оборотні активи	1 705,0	0,6	6 127,0	2,0	7 622,0	2,0	17 474,0	4,7	14 014,0	4,0
Витрати майбутніх періодів	4 381,0	1,5	202,0	0,1	202,0	0,1	202,0	0,1	0,0	0,0
Баланс	298 252,0	100,0	306 258,0	100,0	379 000,0	100,0	375 014,0	100,0	354 282,0	100,0

ПАСИВИ	2004		2005		9 міс. 2006		2006		1 кв. 2007	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Власний капітал	168 717,0	56,6	174 890,0	57,1	184 546,0	48,7	175 416,0	46,8	169 049,0	47,7
Статутний капітал	90 594,0	30,4	90 594,0	29,6	90 594,0	23,9	90 594,0	24,2	90 594,0	25,6
Інший додатковий капітал	50 101,0	16,8	50 101,0	16,4	50 101,0	13,2	50 137,0	13,4	50 144,0	14,2
Резервний капітал	65,0	0,0	374,0	0,1	374,0	0,1	453,0	0,1	453,0	0,1
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	27 957,0	9,4	33 821,0	11,0	43 477,0	11,5	34 232,0	9,1	27 858,0	7,9
Забезпечення наступних витрат і платежів"	0,0	0,0	0,0	0,0	1 615,0	0,4	1 615,0	0,4	509,0	0,1
Цільове фінансування	0,0	0,0	0,0	0,0	1 615,0	0,4	1 615,0	0,4	509,0	0,1
Довгострокові зобов'язання	28 334,0	9,5	30 667,0	10,0	75 931,0	20,0	83 548,0	22,3	90 842,0	25,6
Довгострокові кредити банків	18 431,0	6,2	30 667,0	10,0	75 931,0	20,0	83 548,0	22,3	90 842,0	25,6
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	9 903,0	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Відстрочені податкові платежі	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Поточні зобов'язання	101 201,0	33,9	100 701,0	32,9	116 908,0	30,8	114 435,0	30,5	93 882,0	26,5
Короткострокові кредити банків	11 794,0	4,0	37 104,0	12,1	7 959,0	2,1	61 500,0	16,4	50 127,0	14,1
Векселі видані	6 160,0	2,1	7 752,0	2,5	3 419,0	0,9	1 283,0	0,3	0,0	0,0
Кредиторська заборгованість за товари	80 807,0	27,1	46 926,0	15,3	97 993,0	25,9	47 619,0	12,7	39 664,0	11,2
Поточні зобов'язання за розрахунками:	2 135,0	0,7	8 874,0	2,9	7 329,0	1,9	3 552,0	0,9	3 973,0	1,1
з бюджетом	1 532,0	0,5	2 430,0	0,8	572,0	0,2	2 105,0	0,6	1 326,0	0,4
з позабюджетних платежів	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
зі страхування	191,0	0,1	256,0	0,1	182,0	0,0	227,0	0,1	635,0	0,2
з оплати праці	412,0	0,1	644,0	0,2	950,0	0,3	721,0	0,2	1 467,0	0,4
з учасниками	0,0	0,0	5 544,0	1,8	5 625,0	1,5	499,0	0,1	545,0	0,2
Інші поточні зобов'язання	305,0	0,1	45,0	0,0	208,0	0,1	481,0	0,1	118,0	0,0
Баланс	298 252,0	100,0	306 258,0	100,0	379 000,0	100,0	375 014,0	100,0	354 282,0	100,0

Дані звіту про фінансові результати ЗАТ «Одеський коньячний завод», тис. грн.

Показник	2004	2005	1 півр. 2006	9 міс. 2006	2006	1 кв. 2007
Чистий дохід від реалізації продукції	141 099,0	143 648,0	85 380,0	118 476,0	171 170,0	33 638,0
Собівартість реалізованої продукції	77 829,0	83 066,0	47 205,0	64 480,0	89 157,0	18 530,0
Валовий прибуток, збиток	63 270,0	60 582,0	38 175,0	53 996,0	82 013,0	15 108,0
Інші операційні доходи	163 874,0	132 468,0	60 707,0	138 597,0	174 407,0	18 824,0
Адміністративні витрати	(39 326,0)	(32 454,0)	(10 144,0)	(15 252,0)	(29 959,0)	(7 645,0)
Витрати на збут	(17 530,0)	(19 131,0)	(15 741,0)	(14 180,0)	(35 119,0)	(7 881,0)
Інші операційні витрати	(164 402,0)	(129 504,0)	(62 717,0)	(147 338,0)	(181 831,0)	(22 827,0)
Фінансові результати від операційної діяльності	5 886,0	11 961,0	10 280,0	15 823,0	9 511,0	(-) 4 421,0
Доход від участі в капіталі	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0
Інші фінансові доходи	2,0	111,0	69,0	78,0	143,0	39,0
Інші доходи	414,0	679,0	107,0	107,0	1 089,0	21 848,0
Фінансові витрати	(3 870,0)	(5 086,0)	(3 531,0)	(5 717,0)	(8 232,0)	(2 653,0)
Втрати від участі в капіталі	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інші витрати	(506,0)	(884,0)	(140,0)	(250,0)	(1 210,0)	(21 139,0)
Фінансові результати від операційної діяльності до оподаткування	1 926,0	6 781,0	6 785,0	10 041,0	1 301,0	(-) 6 374,0
Податок на прибуток	624,0	608,0	221,0	385,0	811,0	-
Чистий прибуток	1 302,0	6 173,0	6 564,0	9 656,0	490,0	(-) 6 374,0